

Sağlık Akademişyenleri Dergisi Ekiğir.
ISSN: 2148-7472

HCS 2018

**3. ULUSLARARASI
SAĞLIKTA BİLİŞİM VE
BİLGİ GÜVENLİĞİ KONGRESİ**

Ana Tema:“Dijital Sağlık, Sağlıkta Büyük Veri ve Blockchain”

14 - 17 Kasım 2018

Spice SPA & Resort Hotels,
Belek, ANTALYA - TÜRKİYE

www.hcs-antalya.org

BİLİMSEL ÖZET KİTAP

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Seval AKGÜN
Av. Gürbüz YÜKSEL
Müzeyyen BAYDOĞRUL

SUNUM ÖZETLERİ

KONFERANSLAR,
PANELLER,
SÖZLÜ BİLDİRİLER VE
SUNUM ÖZETLERİ

BİLİMSEL KURUL

- Prof. Dr. Seval AKGÜN, **Bilim Kurulu Başkanı**, Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, St. John International Üniversitesi İTALYA, Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü, **TÜRKİYE**
- Av. Gürbüz YÜKSEL, **Kongre Başkanı**, T.C. Sağlık Bakanlığı, SBSGM Hukuk Koordinatörü, Ankara, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. A.F. AL-ASSAF, Başkan, Amerikan Sağlıkta Kalite Enstitüsü, Oklahoma Üniversitesi Onursal Profesör, **ABD**
- Prof. Dr. Allen C. MEADORS, Kurucu Rektör, North Carolina, Pembroke Üniversitesi, **A.B.D.**
- Prof. Dr. Çağatay GÜLER, İstanbul Kent Üniversitesi, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. Faruk BİLİR, TC Başbakanlık, KVKK- Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Başkanı, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. H. Emre BURÇKİN, İMBL Üniversitesi Onursal Profesör, Consulta Co-Yönetim Kurulu Başkanı- Türk-İtalyan İşadamları Derneği Başkanı, **KIBRIS**
- Prof. Dr. Hasan OĞUL, Başkent Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Ana Bilim Dalı Başkanı, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. Hesham NEGM, Kahire Üniversitesi, Tıp Fakültesi, **MISIR**
- Prof. Dr. Hüsamettin GÜL, Başkan, Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Tıp Bilişimi Anabilim Dalı, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. İmran AKPEROV, Rektör, İMBL Üniversitesi, **RUSYA**
- Prof. Dr. Kemal TURHAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. Martin RUSNAK, Dekan, Slovak Tıp Üniversitesi Halk Sağlığı Okulu, / **AVUSTURYA-SLOVAKYA**
- Prof. Dr. Mustafa Kemal BALCI, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi/ **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. Nevzat KAHVECİ, Uludağ Üniversitesi Fizyoloji A.D., **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. R. Alp KUT, Dokuz Eylül Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İzmir, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. Rashid bin Khalfan Al Abri, Kalite ve Gelişim Bölüm Başkanı, Sultan Qaboos Üniversitesi, **UMMAN SULTANLIĞI**
- Prof. Dr. Sevgi ÖZKAN YILDIRIM, ODTÜ, Enformatik Enstitüsü, Ankara, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. Tayfun AYBEK TOBB ETU Hastanesi, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. Theda BORDE, Kurucu Rektör, Alice Salomon Üniversitesi, Berlin, **ALMANYA**
- Prof. Dr. Utku ŞENOL, Akdeniz Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyoloji Anabilim Dalı, **TÜRKİYE**
- Prof. Dr. Viera RUSNAKOVA, Slovak Tıp Üniversitesi Halk Sağlığı Okulu Tıbbi Bilim Bölüm Başkan, **SLOVAKYA**
- Prof. Dr. İlyas ÇİÇEKLİ, Hacettepe Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, **TÜRKİYE**
- Doç. Dr. Adil ALPKOÇAK, Dokuz Eylül Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İzmir, **TÜRKİYE**
- Doç. Dr. Ahmet B. CAN, Hacettepe Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, **TÜRKİYE**
- Doç. Dr. Yeşim AYDIN SON, ODTÜ, Enformatik Enstitüsü; Başkan, Sağlık Bilişimi Bölümü, Ankara, **TÜRKİYE**
- Doç. Dr. Birkan TAPAN, İstanbul Bilim Üniversitesi, **TÜRKİYE**
- Dr. Öğr. Üyesi, Ali ARSLANOĞLU, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, İstanbul, **TÜRKİYE**
- Dr. Öğr. Üyesi, Ayça TARHAN, Hacettepe Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü; Başkan, Sağlık Bilişimi Bölümü, **TÜRKİYE**
- Dr. Öğr. Üyesi, D. Cem DİKMEN, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi S.H.M.Y.O. Müdürü, **KIBRIS**
- Dr. Öğr. Üyesi, Gürbüz AKÇAY, Denizli Cerrahi Hastanesi, **TÜRKİYE**
- Dr. Öğr. Üyesi, İsmail YILDIZ, Dicle Üniversitesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, **TÜRKİYE**
- Dr. Öğr. Üyesi, Murat AYDOS, Hacettepe Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, **TÜRKİYE**
- Dr. Adem SEZEN, İstanbul Bilim Üniversitesi, **TÜRKİYE**
- Dr. Aliah H. ABDULGHAFFAR, FRCS(Glasgow),ABGS,CPHQ, Genel Cerrahi Uzmanı, King Abdullaziz Hastanesi ve Kanser Merkezi, CBAHI Hastane Denetçisi, Cidde, **SUUDİ ARABİSTAN**
- Dr. Cansu Akgün TEKGÜL, LLM, PhD, Konsolos Yardımcısı, Türkiye Dış İşleri Bakanlığı, Brüksel Türkiye Konsoloslugu, Brüksel, **BELÇİKA**
- Dr. Dina BAROUDI, Anesteziyoloji, Kalite ve Hasta Güvenliği Departmanları Berlin, **ALMANYA**
- Dr. Ergin SOYSAL, Araştırmacı, Teksas Üniversitesi, Houston Bilim Merkezi, **ABD**
- Dr. Fatih ORHAN, SBÜ GÜLHANE SMYO, Sağlık Kurumları İşletmeciliği Programı, Ankara, **TÜRKİYE**
- Dr. Khaled AL-HUSSEIN Suudi Arabistan, İlaç ve Eczacılık Bölüm Direktörü, Sağlık Bakanlığı, **SUUDİ ARABİSTAN**,
- Dr. Khalid ESKANDER, Suudi Arabistan, Sağlık Bakanlığı, Saudi Bابتain Kardiyoloji Merkezi Başhekimi, **SUUDİ ARABİSTAN**
- Dr. Yannis SKALKIDIS, Atina Üniversitesi, Tıp Fakültesi Tıbbi Dokümantasyon ve Kalite Birimi, **YUNANISTAN**
- Dr. Moza AL-ISHAQ, Ph.D, MSc, DipIC,DipHM,RN,BSN, Hamad Tıp Kompleksi, **KATAR**
- Dr. Tuğba ERDOĞAN, Hacettepe Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, Sağlık Bilişimi Bölümü, **TÜRKİYE**
- Dr. Zakiuddin AHMED, Sağlıkta Paradigma, Pharm Evo, Digital bakım, Hastanın Sesi Dernekleri Başkanı, Riphah Üniversitesi öğretim üyesi, **PAKİSTAN**

KONGRE PROGRAMI

14 Kasım 2018 – Çarşamba

12:00 – 24:00

Kayıt ve Otele Yerleşme

14:00 – 17:00

ETKİLİ SUNUM TEKNİKLERİ KURSU

Eğitimciler: Dr. Ali ARSLANOĞLU, Dr. Fatih ORHAN

18:30 – 19:30

Resmi Açılış, Hoşgeldiniz Kokteyli ve Akşam Yemeği

15 Kasım 2018 – Perşembe

10:00 – 12:00

**RESMİ AÇILIŞ
TÖRENİ ve
AÇILIŞ
KONFERANSI
KONUŞMALARINI -
1**

Prof. Dr. Seval AKGÜN, Bilim Kurulu Başkanı, Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, St. John Uluslararası Üniversitesi ITALYA, Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü, **TÜRKİYE**
Av. Gürbüz YÜKSEL, Kongre Başkanı, T.C. Sağlık Bakanlığı, SBSGM Hukuk Koordinatörü, **TÜRKİYE**
Prof. Dr. Faruk BİLİR, KVKK – Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı, Ankara, **TÜRKİYE**
Dr. Ünal HÜLÜR, T.C Sağlık Bakanlığı, Antalya İl Sağlık Müdürlüğü, Ankara, **TÜRKİYE**
Avşar ARSLAN, T.C. Sağlık Bakanlığı, Hasta ve Çalışan Hakları Dairesi Başkanı, Ankara, **TÜRKİYE**
M. Fatih ULUÇAM, TC. Sağlık Bakanlığı, SBSGM -Sistem Yönetimi ve Bilgi Güvenliği Dairesi Başkanı, **TÜRKİYE**
Mustafa YILMAZ, TSE- Türk Standartları Enstitüsü, Ankara, **TÜRKİYE**

12:00 – 14:00

Öğlen Yemeği

14:00 – 15:30

KONFERANS 2

**SAĞLIK BİLİŞİMİNDE GÜVENLİK TEHDİTLERİ,
STANDARTLARI ve UYGULAMALARI**

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Seval AKGÜN, Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, St. John Uluslararası Üniversitesi ITALYA, Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü, **TÜRKİYE**

Konuşmacılar

Sağlık Bakanlığı Kapsamında Ağ Güvenliği
M. Fatih ULUÇAM, TC. Sağlık Bakanlığı, SBSGM - Sistem Yönetimi ve Bilgi Güvenliği Dairesi Başkanı, **TÜRKİYE**
Sağlık Bilişimi ve Güvenliğinde Standartlar ve Uygulamaları
Mustafa YILMAZ, TSE- Türk Standartları Enstitüsü, Ankara, **TÜRKİYE**
Sağlıkta Siber Güvenlik İhlalleri ve Hukuki Sonuçları
Av. Ali Fuat ÖZBAKIR, Antalya Barosu, Marka ve Patent Avukatı, **TÜRKİYE**
Sağlıkta Siber Güvenlik İhlalleri ve Hukuki Sonuçları
Av. Gürbüz YÜKSEL, T.C. Sağlık Bakanlığı, SBSGM Hukuk Koordinatörü, **TÜRKİYE**
Sağlıkta Büyük Veri
Prof. Dr. Seval AKGÜN, Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, St. John Uluslararası Üniversitesi ITALYA, Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü, **TÜRKİYE**

15:30 – 17:00

Kahve Arası

PANEL 1		BLOKZİNCİRİNİN TEMELLERİ ve SAĞLIK BİLİŞİMİNDE BENİMSENMESİ / ELEKTRONİK SAĞLIK KAYITLARININ BÜTÜNLÜĞÜ ve ENTEGRASYONU
Oturum Başkanı	<u>Dr. Öğr. Üyesi Ayça TARHAN</u> , Hacettepe Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, Ankara, TÜRKİYE	
Konuşmacılar	<p>Dijital Olgunluk Perspektifinden Sağlık Hizmetlerinde Blokzinciri Teknolojisinin Benimsenmesi <u>Dr. Öğr. Üyesi Ayça TARHAN</u>, Hacettepe Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, Ankara, TÜRKİYE</p> <p>Blokzincirinin Temelleri <u>Dr. Öğr. Üyesi Adnan ÖZSOY</u>, Hacettepe Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, Ankara, TÜRKİYE</p> <p>Elektronik Sağlık Kayıtlarının Bütünlüğü Ve Veri Paylaşımı: Bolu İl Sağlık Müdürlüğü İyi Uygulama Örneği <u>Selim SAĞOL</u> -- Muhammed Emin DEMİRKOL -- Zeynep BAYSAL -- Filiz KAMA - TC Sağlık Bakanlığı, Bolu İl Sağlık Müdürlüğü, Bolu, TÜRKİYE</p> <p>Hastanelerin Dijitalleşmesinin Sağlık Hizmetleri ve Çalışanlar Üzerine Etkisi: Genç Devlet Hastanesi Örneği <u>Doç. Dr. Sedat BOSTAN1-</u> 1-Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, TÜRKİYE</p> <p>Ayşe TÜTÜNEN2- 2-Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Türkiye</p>	
16 Kasım 2018 – Cuma		
10:00 – 11:00	PANEL 2	HASTA BİLGİLERİNİN PAYLAŞIMI, İLAÇ ve HASTA GÜVENLİĞİ/MOBİL SAĞLIK
Oturum Başkanı	<u>Dr. Öğr. Üyesi Adnan ÖZSOY</u> , Hacettepe Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, Ankara, TÜRKİYE	
Konuşmacılar	<p>Hasta Bilgilerinin Kurumlararası Paylaşımı Adına Blokzinciri Temelli Bir Yaklaşım Akif Çavdar, <u>Dr. Öğr. Üyesi Adnan ÖZSOY</u>, Hacettepe Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği, TÜRKİYE</p> <p>Sağlık Bilgi Sistemlerinde İlaç Güvenliği <u>Turqut BULUT</u>, Mehmet ALTUN Başkent Üniversitesi, Ankara Hastanesi, Ankara, TÜRKİYE</p> <p>Özel Medline Adana Hastanesi'nde Hemşirelik Formlarının Entegrasyonu Ve Hasta Güvenliği <u>Ülkü IZGIR 1</u>, Özlem KÜLTÜR 2, Halil İbrahim SAYGI 3, 1 Bilişim Eğitim Hemşiresi, Özel Medline Adana Hastanesi, Adana, Türkiye 2 Hemşirelik Hizmetleri Direktörü, Özel Medline Adana Hastanesi, / Çağ Üniversitesi Öğretim Üyesi, Türkiye 3 Bilgi Sistemleri Uzmanı, Özel Medline Adana Hastanesi, Adana, Türkiye</p> <p>Mobil Sağlık Ve Akıllı Sağlık Uygulamaları KOPMAZ Büşra*, <u>ARSLANOĞLU Ali**</u> Sağlık Bilimleri Üniversitesi -İstanbul Türkiye *Araştırma Görevlisi, **Dr.Öğr. Üyesi</p>	
11:00 – 11:15	Kahve Arası	

11:15 – 12:30	PANEL 3	SAĞLIK HİZMET KALİTESİNDE HİMSS-EMRAM MODELİ VE SAĞLIKTA DİJİTALLEŞMENİN ÖNEMİ
Oturum Başkanı	<u>Av. Gürbüz YÜKSEL</u> , T.C. Sağlık Bakanlığı, SBSGM Hukuk Koordinatörü, TÜRKİYE	
Konuşmacılar	<p><i>Sağlık Hizmet Kalitesinde HİMSS-EMRAM Modeli</i> <u>Dr. Öğr. Üyesi ilker KÖSE</u>, Medipol Üniversitesi TTO Direktörü. HİMSS Türkiye Direktörü, TÜRKİYE</p> <p><i>Sağlık Sektöründe Kişisel Verilerin Önemi Ve Gerekli Güvenlik Tedbirleri</i> <u>Bahadır G. SARIKOZ</u>, Barikat Bilişim Çözümleri, Ankara, TÜRKİYE</p> <p><i>Pardus İşletim Sistemi</i> <u>Kerim TÜZEL</u>, Tüzel Yazılım, Ankara, TÜRKİYE</p>	
12:30 – 14:00	Öğlen Yemeği	
14:00 – 15:30	KONFERANS - 3	DİJİTAL SAĞLIK
Oturum Başkanı	<u>Prof. Dr. Seval AKGÜN</u> , Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, St. John Uluslararası Üniversitesi ITALYA, Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü, TÜRKİYE	
Konuşmacılar	<p>Dijital Sağlık Uygulamaları <u>Prof. Dr. Seval AKGÜN</u>, Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, St. John Uluslararası Üniversitesi ITALYA, Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü, TÜRKİYE</p> <p>“21. Yüzyıl Sağlık Hizmetleri - teknoloji ile gelen köklü değişim” <u>Dr. Zakiuddin AHMED</u>, Sağlıkta Paradigma, PharmEvo, Digital bakım, Hastanın Sesi Dernekleri Başkanı, Riphah Üniversitesi öğretim üyesi, PAKİSTAN</p> <p>Post Operatif Ağrı Yönetimi Ekibi Kumak <u>Dr. Dina BAROUDI</u>, Anesteziyoloji, Kalite ve Hasta Güvenliği Departmanları Berlin, ALMANYA</p> <p>“Güvenli” fakat İnsan Haysiyeti İhlal Edilmekte! Hindistan Kerala’ da Hastane Doğumlarında Kadınların Deneyimleri <u>Dr. Lekha D Bhat</u>, Halk Sağlığı ve Epidemoloji Anabilim Dalı, Tamildu Merkez Üniversitesi, Öğr.Üyesi, HİNDİSTAN Prof. Dr. Kesavan Rajasekharan Nayar, Thiruvananthapuram Global Halk Sağlığı Enstitüsü Başkanı, Hindistan</p> <p>Kerala, Hindistan'ın Malappuram bölgesindeki Aşılama programlarındaki Sağlık çalışanları ve bakım verenler arasındaki güven açığı. <u>T.N. Anoop</u>; Dr.Kesavan Rajasekharan Nayar;Muhammed Shaffi; Kamala Swarnam;Anant Kumar;Bayan Minu Abraham; Chitra Grace ve; Bay Jinbert Lordson. Küresel Halk Sağlığı Enstitüsü, Trivanthapuram, Kerala, HİNDİSTAN</p> <p>Kuzey Doğu Hindistan, Manipur Meitei Topluluğu Arasında Kadınların Güçlendirilmesi Girişimleri, Sağlık Ve Yaşam Kalitesi <u>Dr. Naorem Arunibala Devi</u>, Bağımsız Halk Sağlığı Danışmanı, HİNDİSTAN</p> <p><u>Dr. Manal SHIRA</u>, Alyamama Hastanesi, Riyad, Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı, SUUDİ ARABİSTAN</p> <p><u>Dr. Nüşaba BABAYEVA</u>, Medproinfo Medikal Platformu, Baş Editör, AZERBAJCAN</p>	
15:30 – 16:00	Kahve Arası	

16:00 – 17:00	PANEL - 4	SAĞLIKTA BİLGİ GÜVENLİĞİNİN HİZMET KALİTESİNE ETKİSİ VE SÜREÇ MADENCİLİĞİ
Oturum Başkanı	<u>Dr. Öğr. Üyesi Gürbüz AKÇAY</u> , Denizli Özel Cerrahi Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, TÜRKİYE	
Konuşmacılar	<p><i>Bilgi Güvenliğinin Hizmet Kalitesine Etkisi</i> ÖLÇERLER GÖNEN, Zeynep, S.B. SBÜ. Tepecik E.A.H., İzmir, Türkiye TÜTÜNCÜ, Özkan, Özel Opera Yaşam Hastanesi, Antalya, Türkiye <u>Gökhan ÜRKMEZ</u>, Özel Opera Yaşam Hastanesi, Antalya, TÜRKİYE</p> <p><i>Sağlıkla İlgili Web Sitelerinde Kalite</i> <u>Gürbüz AKÇAY</u>, Denizli Özel Cerrahi Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Dr. Öğr.Üyesi, TÜRKİYE Osman ÖZKARACA, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Bilgi Sist. Müh.Böl, Dr.Öğr.Üyesi, TÜRKİYE</p> <p><i>Süreç Madenciliği Teknikleri İle Sağlık Süreçleri İçin Performans Değerlendirme</i> <u>Dr. Tuğba GÜRGEN ERDOĞAN</u>, Dr. Öğr. Üyesi Ayça TARHAN Hacettepe Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, TÜRKİYE</p> <p><i>Özel Medline Adana Hastanesinde Bilgi Teknolojisi Ve Hasta Güvenliğinde Yapılan Uygulamalar</i> <u>Ülkü İZGİR</u> - Özel Medline Adana Hastanesi, Adana, TÜRKİYE</p>	
17 Kasım 2018 – Cumartesi		
10:00 – 11:00	PANEL - 5	KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI
Oturum Başkanı	<u>Uzm. Kaya KARS</u> , Antalya Kalite Akademisi, Genel Müdür, TÜRKİYE	
Konuşmacılar	<p><i>Kişisel Verilerin Korunması, Standartlar</i> <u>Uzm. Kaya KARS</u>, Antalya Kalite Akademisi, Genel Müdür, TÜRKİYE</p> <p><i>Kişisel Verilerin Korunması, Uygulamalar</i> <u>Ersen GENÇASLAN</u>, Defline Teknoloji Çözümleri, Genel Müdür, TÜRKİYE</p> <p><i>Sağlık Sektöründe Kişisel Verilerin Korunması</i> <u>Av. Ali Fuat ÖZBAKIR</u>, Antalya Barosu, Marka ve Patent Avukatı, TÜRKİYE</p>	

11:00 – 12:00	PANEL - 6	SAĞLIKTA BÜYÜK VERİ VE TELETIP / TELE RADYOLOJİ UYGULAMALARI
Oturum Başkanı	<u>M. Fatih ULUÇAM</u> , TC. Sağlık Bakanlığı, Sistem Yönetimi ve Bilgi Güvenliği Dairesi Başkanı, Ankara, TÜRKİYE	
Konuşmacılar	<u>Sağlık Hizmetleri Pazarlamasında Markalaşma Ve İmaj Yönetiminin Önemi</u> <u>Dr. Fatih ORHAN</u> , SBÜ GSMYO, Öğr. Görv., Sağlık Kurumları İşletmeciliği Program Başkanı, TÜRKİYE Fırat SEYHAN, Uzman, SBÜ, Gülhane EAH, TÜRKİYE Dr. Öğr.Üyesi Ali ARSLANOĞLU, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, TÜRKİYE <u>Teletip' in Çocuk Hastalarda Uygulanması: Telepediyatri</u> <u>Gürbüz AKÇAY</u> - Denizli Özel Cerrahi Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Dr. Öğr.Üyesi, TÜRKİYE Bünyamin GÜNEY - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Abd, Dr. Öğr.Üyesi, TÜRKİYE <u>Ülkemizde MR Görüntülemeye Teleradyolojik Sorunlar; Kablonun İki Tarafı</u> Bünyamin GÜNEY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Abd, Dr. Öğr. Üyesi, TÜRKİYE <u>Gürbüz AKÇAY</u> - Denizli Özel Cerrahi Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Dr. Öğr. Üyesi, TÜRKİYE	
12:00 – 12:30	<u>Kapanış Oturumu: KAPANIŞ KONUŞMALAR!</u>	
<u>Bilimsel Komite Başkanı; Prof. Dr. Seval AKGÜN</u> , Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü, TÜRKİYE St. John Uluslararası Üniversitesi İTALYA		
<u>Kongre Başkanı; Av. Gürbüz YÜKSEL</u> , T.C. Sağlık Bakanlığı, SBSGM Hukuk Koordinatörü, Ankara, TÜRKİYE		

KONUŞMACI ÖZGEÇMİŞLERİ

Prof. Dr.
H. Seval AĞGÜN

**Bilimsel Kurul
Başkanı**

Prof. Dr. Seval AĞGÜN,
SAD -Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, Ankara, Türkiye

Halk Sağlığı Profesörü olan Dr. Seval Akgün, Başkent Üniversitesi'ne bağlı Sağlık ve Eğitim Kuruluşları Kalite Koordinatörü, Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği ve Kalibrasyon laboratuvarı Başkanı ve St. John International Üniversitesinde misafir profesör olarak görev yapmaktadır. Epidemiyoloji, veri yönetimi, sağlık hizmetlerinde ve eğitimde kalite ve akreditasyon, hasta güvenliği, hastalık yükü, toplum beslenmesi gibi pek çok alanda 30 yıldan fazla deneyime sahip olan Dr. Akgün aynı zamanda sağlık hizmetlerinde kalite alanında uzun yıllardır teorisyen ve uygulayıcı olarak çalışmaktadır. Prof. Akgün'ün yürüttüğü uluslararası işbirliği ve teknik destek çalışmaları, Sağlıkta Kalite ve Halk Sağlığı alanlarında bütüncül yaklaşımını yansıtmakta olup halk sağlığı ve sağlıkta kalite alanlarında pek çok genç araştırmacıyı eğitmiş, motive etmiş ve desteklemiştir.. Tıbbi hizmetlerde sürekli kalite iyileştirme, akreditasyon, hasta güvenliği ve toplam kalite yönetiminin değişik konularında ulusal ve uluslararası düzeyde konferans ve / veya ders vermek üzere davetli konuşmacı olarak katılan Akgün ayrıca Orta Doğu ve Akdeniz ülkelerinde Orta Asya Cumhuriyetlerinde ve Avrupa'da, Avrupa Birliği, Dünya Sağlık Örgütü, UNICEF ve Dünya Bankası destekli sağlık reformları ve alternatif hizmet sunum modellerinin değerlendirilmesi, performans değerlendirme, hastane denetlemeleri, hasta çıktılarının değerlendirilmesi, göçmen sağlığı, hastalık yükü ve benzeri birçok projede proje yöneticisi ve/veya danışman olarak görev yapmıştır.

Dr. Akgün aynı zamanda Hindistan, Azerbaycan, Suudi Arabistan, Kazakistan, Ürdün, Kuveyt, Almanya ve bazı diğer ülkelerde sağlık profesyonellerine yönelik sistem geliştirme, sürekli kalite iyileştirme prensip-model ve teknikleri, sağlık hizmetlerinde akreditasyon, halk sağlığı, epidemiyoloji, araştırma yöntemleri, ve biyoistatistik konularında eğitim vermektedir.2000 yılından beri Avrupa Komisyonu tarafından Çerçeve programlar, Horizon 2020 , Marie Curie gibi programlarda hakemlik görevi yapan Dr. Akgün her yıl pek çok projeyi değerlendirmektedir. Prof. Dr. Seval Akgün, bu özelliklerinin yanı sıra şu deneyimlere de sahiptir: Niceliksel araştırma tasarımı, uygulama ve analiz, Hastalık yükü metodolojisi, AB proje izlemi, İhtiyaç değerlendirme çalışmaları(özel gruplarda sağlık ihtiyaçları ve sağlık hizmet talebi vb), Sağlık kuruluşu denetim sertifikası, Toplam kalite yönetimi konularında eğitici: ISO 9001 2000 versiyonu gibi SKI modellerinin sağlık ve eğitim kurumlarında kurulması ve yerleştirilmesi; EFQM modülü ve JCI akreditasyon standartları konusunda uzman, ISO 22000 Gıda güvenliği yönetimi sistemi, OHSAS 18001 İş sağlığı ve güvenliği, Sağlıkta Akreditasyon sistemi değerlendirmeleri, Hasta ve çalışan güvenliği, iç ve dış müşteri memnuniyet araştırmaları metodolojisi, sağlık personeli için problem çözme teknikleri, Prof. Dr. Akgün' ün yayınlanmış 6 (4'ü İngilizce) kitabı, 11 kitap bölümü ve 250 den fazla ulusal ve uluslararası makalesi mevcuttur.

Av. Gürbüz
YÜKSEL

Kongre Başkanı

Av. Gürbüz YÜKSEL,
T.C. Sağlık Bakanlığı, SBSGM Hukuk Koordinatörü, Ankara, Türkiye

Halen Sağlık Bakanlığı SBSGM de Hukuk Koordinatörü olarak görev yapmakta olan Gürbüz YÜKSEL Sağlık Memuru olarak başladığı memuriyete, 1982 yılında mezun olduğu Sağlık Eğitim Enstitüsü sonrasında ise sırasıyla Diyarbakır, Ankara Keçiören ve Ankara Beypazarı Sağlık Meslek liselerinde öğretmenlik yaparak devam etti. 1989 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. Avukatlık stajını tamamladıktan sonra 1990 yılında Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinde göreve başladı. Hukuk Müşaviri olarak görev yapmakta iken 1996 yılında Sağlık Bakanlığı Personel Genel Müdür Yardımcısı olarak atandı. Çeşitli tarihlerde Personel Genel Müdürü olarak vekaleten görev yaptı. Av. Gürbüz YÜKSEL' in yayınlanmış "İlk Yardım" ders kitabı ile çeşitli bilimsel dergilerde yayımlanmış "Sağlıkta İnsan Kaynakları" "Sağlık Yönetimi" ve "Sağlık Hukuku" konularında makaleleri vardır. Halen Vakıf, Dernek gibi birçok organizasyonda Mütavelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği mevcuttur.

**Prof. Dr. Nevzat
KAHVECİ**

Prof. Dr. Nevzat KAHVECİ
Uludağ Üniversitesi, Dekan Yardımcısı, Bursa, Türkiye

Eğitim Durumu: 1981-1989 Ankara- Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
2010- Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı (Prof. Dr.)
Yöneltil Görevler
2001-2004 UÜ Tıp Fakültesi Akreditasyon Alt Komisyonu üyeliği
2003-2004 UÜ Tıp Fakültesi Akreditasyon Kurulu üyeliği
2003-2008 UÜ Tıp Fakültesi Mezuniyet Sonrası Eğitimi Yürütme Komisyonu üyeliği
2005-2008 UÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu üyeliği
2006-2008 UÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdür yardımcısı
2006-2008 UÜ-SK Kalite ve Akreditasyon Üst Kurulu üyeliği
2006-2008 UÜ-SK Kalite İyileştirme ve Hasta Güvenliği Komitesi üyeliği
2006-2008 UÜ-SK Yönetişim, Liderlik ve Yönlendirme Takım üyeliği
2006-2007 UÜ-SK Tesis Yönetimi ve Güvenliği Komitesi üyeliği
2007-2008 UÜ-SK Tesis Yönetimi ve Güvenliği Takımı sorumlusu
2007-UÜ Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu üyeliği
2008-UÜ Tıp Fakültesi Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu üyeliği
2011-UÜ Tıp Fakültesi Yönetim Kurulu Üyeliği

**M. Fatih
ULUÇAM**

M. Fatih ULUÇAM
T.C. Sağlık Bakanlığı, SBSGM Daire Başkanı, Ankara, Türkiye

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nden 1997'de mezun oldu. Yüksek lisansını 2006 yılında bitirdi. Van Gölü Çevresi Tarihi Eserleri Araştırma ve Uygulama Merkezinde 1997 yılında göreve başladı. 1999 yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bilgisayar Bilimleri Araştırma Uygulama Merkezinde müdür yardımcısı olarak, 2005 yılında Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığında network sorumlusu olarak, 2008-2011 yılları arasında Batman Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanı olarak görev yaptı. 2012 yılında Sağlık Bakanlığı Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü'nde göreve başladı. Halen Sistem Yönetimi ve Bilgi Güvenliği Dairesi Başkanı olarak görevini sürdürmekte olan Uluçam, İngilizce ve Arapça bilmektedir.

**Dr. Öğr. Üyesi
Ayça TARHAN**

Dr. Öğr. Üyesi Ayça TARHAN,
Hacettepe Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Ankara, TÜRKİYE

Ayça Tarhan yazılım mühendisliği alanında, on beş yıldır araştırmacı, eğitmen ve pratisyen olarak çalışmaktadır. Uzmanlık alanları arasında; yazılım kalitesi, yazılım geliştirme yöntem ve teknikleri, yazılım ölçme, iş süreçleri, süreç olgunluğu ve süreç analitiği konuları sayılabilir. Lisans ve yüksek lisans derecelerini Bilgisayar Mühendisliği alanında tamamlayan Tarhan, doktora çalışmasını Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü'nde, Bilişim Sistemleri programında yapmıştır. 2002 ve 2006 yılları arasında aynı enstitüde, Yazılım Yönetimi programında yarı-zamanlı dersler vermiştir. 2013 ve 2015 yılları arasında Hollanda'da, Eindhoven Teknik Üniversitesi'nin Endüstri Mühendisliği ve Yenilik Bilimleri Bölümü'nde, Ziyaretçi Araştırmacı olarak bulunmuş ve burada iş süreci olgunluğu ve sağlık alanındaki uygulamaları üzerine çalışmıştır. Halen Hacettepe Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde Dr. Öğretim Üyesi olarak ve Hacettepe Üniversitesi Bilişim Enstitüsü'nde A.D. Başkanı sıfatıyla görev yapmaktadır.

**Dr. Öğr. Üyesi
Ali
ARSLANOĞLU**

Dr. Öğr. Üyesi Ali ARSLANOĞLU,
Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE

1973 yılında Çankırı'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimi Ankara'da tamamladı. GATA Sağlık Astsb. Hazırlama ve Sınıf okulunu bitirmiştir. Anadolu Üniversitesi'ni iktisat fakültesinden 1998 yılında mezun oldu. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme ABD. Uluslararası Kalite Yönetimi bilim dalında yüksek lisansı yaptı. Haliç Üniversitesinde İşletme doktorası yapmaktadır. Çeşitli kongre, sempozyum ve dergilerde çalışmaları yayınlamış 2 ilkyardımlar kitabı bulunmaktadır. Şuan Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümünde görev yapmaktadır.

Mehmet ALTUN

Mehmet ALTUN

Başkent Üniversitesi Hastanesi, Bilgi İşlem Daire Başkan Yardımcısı, Ankara, TÜRKİYE

D.yeri /D.Tarihi : Şavşat-ARTVİN / 15.03.1968

1995 Mz. / Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi (ESKİŞEHİR)

1986 Mz. / Başkent Lisesi ANKARA

1983 Mz. / Balıklı Ortaokulu ARTVİN

1980 Mz. / Reinöhlschule-Heilbronn, Böckingen –ALMANYA

Başkent Üniversitesi, Bilgi İşlem Daire Başkan Yrd.-(1992-.....)

Genel İş Tanımı: Üniversite Sağlık Kuruluşlarının Hastane Bilgi Yönetim Sistemlerinin (HBYS) kuruluş, işletim projelerinin yönetimi

Uzm. Kaya KARS

Uzm. S. Kaya KARS

Antalya Kalite Akademisi, Antalya, TÜRKİYE

1968 yılında Ankara'da doğdu. İlköğrenimini Ankara Bahçelievler ilkokulunda, ortaöğrenimini Ankara Cumhuriyet Lisesinde tamamladı. 1985 yılında Ankara Balgat Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinden Elektrik Teknisyeni olarak mezun oldu. 1985-1989 yıllarında bir akaryakıt firmasında, 1989-1993 yıllarında Turizm ve Otelcilik sektörlerinden görev yaparken, 1993 yılında Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi İstatistik Bölümünden Lisans Diploması almaya hak kazandı. 1993 yılında Linguarama Collage Birmingham U.K.'de İngilizce ve İş İdaresi kurslarından sertifika aldı. Aynı yıl Richmond Collage ve Brasshouse Birmingham U.K. İngilizce kurslarına devam etti. 1993 yılında TSE Ankara Kalite Müdürlüğüne göreve başladı. 1994 yılında İstanbul Kalite Müdürlüğüne, ardından Kalite Kampüsü Kalite Müdürlüğüne tayin oldu. 2001 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme anabilim dalı Uluslararası Kalite Yönetimi Bilim dalı Yüksek Lisans programından mezun oldu. 2003 Yılında Antalya'ya tayin oldu, 2005 yılında Antalya Personel ve Sistem Belgelendirme Müdürü olan ve aynı görevi 2013 yılına kadar sürdüren Kaya Kars; Eğitim, Mesleki Yeterlilik Kurumu Baş Denetçisi, Türk Akreditasyon Kurumu Dış denetçisi, Kalder EFQM Değerlendiricisi, TOBB Akreditasyon Sistemi Denetçisi, ISO 9001 Kalite, ISO 14001 Çevre, TS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği, ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti, TS EN ISO 50001 Eneji Verimliliği, 22301 İş Sürekliliği ve IQ NET SR 10 Sosyal Sorumluluk Yönetim Sistemleri Baş Tetkik Görevlisidir. Akdeniz Üniversitesi Kurumsal Yapı Geliştirme ve stratejik planlama Kurulu üyesi olan Kars 2007 yılından bu yana Akdeniz Üniversitesinde değişik fakültelerde İleri Yönetim Teknikleri dersini icra etmektedir. 2018 yılında Antalya Kalite Akademisini kurmuş olan Kars evli ve bir çocuk babasıdır.

Ersen GENÇASLAN

Ersen GENÇASLAN

DEFLINE TEKNOLOJİ ÇÖZÜMLERİ, Antalya, Türkiye

02 Mart 1978 tarihinde Ankara'da doğmuştur. İlk ve orta okulu Ankara'da, Liseyi Antalya – Kemer ilçesinde tamamlamıştır. Süleyman Demirel Üniversitesi Bilgi Yönetimi Ön Lisans bölümünden mezun olduktan sonra Anadolu Üniversitesi Konaklama İşletmeciliği lisans bölümünden mezun olmuştur. 2001 yılında Gazi Üniversitesi Sistem Yöneticiliği eğitimini tamamladıktan sonra Antalya'da farklı bilişim firmaların da çalışmıştır. TatBeach Golf Otel ile Turizm sektörüne geçiş yaptıktan sonra 2003 yılında Silence Beach Resort'de Bilgi İşlem sorumlusu ve sonrasında Sueno Hotels Grup Bilgi İşlem Yöneticisi olarak, otel açılışı, sistem kurguları, proje planlamaları ve projelerin hayata geçirilmesi gibi alanlar da Sueno Hotels bünyesinde 13 yıl görev yapmıştır. Bilişim sektörüne katkı sağlayabilmek adına 2009 yılında kurucusu olduğu bilisimtoplulugu.com sitesini yayına almış ve bilişime gönül vermiş ve bilişim sektöründe çalışan herkesi tek bir çatı altında toplayarak, hızlı iletişim ve problem çözümü ilkesiyle çalışmalarına devam etmektedir. 2010 yılında üye olarak katıldığı Türkiye Bilişim Derneği Antalya Şubesinde şu anda Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak da görevini sürdürmektedir. 2018 Nisan ayında DEFLINE TEKNOLOJİ ÇÖZÜMLERİ firma kuruluşunu gerçekleştirmiştir. Hizmet verdiği kurumların dijital dönüşümündeki durum tespiti ve dijital dönüşümde gelecek planlanması çalışmalarını da yürütmektedir. Ayrıca KVKK Danışmanlık çerçevesinde bilişim uzmanı ve ekip lideri olarak çalışmalarına devam etmektedir.

**Av. Ali Fuat
Özbakır (LL.M)**

Av. Ali Fuat Özbakır (LL.M)

Marka ve Patent Avukatı, Özbakır & Dağyar Hukuk Bürosu, Antalya, Türkiye

1969 yılında Burdur'da doğmuştur. 1992 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştur. Lisans eğitiminin ardından avukatlık stajını tamamlamış ve 1993 yılından itibaren Antalya'da serbest avukat olarak çalışmaya başlamıştır. 1997 yılında Özbakır & Dağyar Hukuk Bürosu'nu kurmuştur. Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk alanında başladığı Yüksek lisans tezini bilişim ve internet hukuku ile uluslararası ticaret ve özel hukuk alanında ele almış ve sonuçlandırmıştır. İkinci lisans eğitimine Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yönetim Bilişim Sistemleri üzerine yapmaktadır. Antalya ve Almanya'da ofisi bulunmaktadır. Bilişim, internet, teknoloji hukuku ile uluslararası özel hukuk ve ticaret hukuku uzmanıdır. Avrupa Birliği hukuk kurallarını da yakından bilmektedir. Almanca, İngilizce, rusca ve Fransızca dillerinde hukuki çalışmalar yapma, hizmet verme olanağına ve tecrübesine sahip olan Ali Fuat Özbakır aynı zamanda marka ve patent avukatı, arabulucu ve bilirkişidir. Alman ve Türk vatandaşlarıdır.

**Dr. Fatih
ORHAN,
Öğr. Görev.**

Dr. Fatih ORHAN, Öğr. Görev.

SBÜ GSMYO, Sağlık Kurumları İşletmeciliği Program Başkanı, TÜRKİYE

GATA'da askeri lise eğitimini müteakip, 1993-2016 yılları arasında, TSK Askeri Sağlık Sistemi içerisinde, yurt içi ve yurt dışında; Sağlık Astsubayı olarak, idari, taktik ve stratejik kademede birçok görev icra etmiştir. NATO KFOR görevi, Bölge K.lığı 11 Askeri Hastane Kalite Koordinatörlüğü, Saymanlık ve Hastane Etik Kurul Üyeliği bunlardan bazılarıdır. Atatürk Üniversitesi Afet ve Acil Durum Yönetimi Ön Lisans, Anadolu Üniversitesi Kamu Yönetimi bölümünde lisans, Gazi Üniversitesi Hastane İşletmeciliği Bilim Dalında yüksek lisans ve yine Gazi Üniversitesi Sağlık Kurumları Yönetimi Bilim Dalında doktora eğitimlerini tamamlamıştır. 2013-2016 yılları arasında GATA SAMYO'da Askeri Öğretim Görevlisi olarak görev yapmıştır. 2016 yılı sonrasında ise Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane SMYO'da Sağlık Kurumları İşletmeciliği Programı Öğretim Görevlisi ve şu an Program Koordinatörü olarak görev yapmaktadır. Sağlık yönetimi, kalite, akreditasyon, hasta güvenliği, risk yönetimi, inovasyon ve tıbbi etik konuları temel ilgi alanlarıdır. Birçok ulusal ve uluslararası kongrede düzenleme ve bilim kurulu üyeliği yapmış olup, onun üzerinde uluslararası bilim kurulu ödülü almıştır. Sağlık Akademisyenleri Dergisi başta olmak üzere dergi ve kitap editörlükleri ile alanıyla ilgili birçok akademik çalışması mevcuttur.

**Mustafa
YILMAZ**

Mustafa YILMAZ

**TSE Bilişim Teknolojileri Test ve Belgelendirme Dairesi Başkanı Vekili
Ankara, Türkiye**

Erciyes Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği bölümü mezunudur. 2007-2010 yılları arasında Enerji Bakanlığı Elektrik Üretim A.Ş Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Daire Başkanlığında çalıştı. 2010 yılından itibaren Türk Standardları Enstitüsü bünyesinde TS ISO/IEC 15408 Ortak Kriterler Standardı (Common Criteria) , TS ISO / IEC 15504 Yazılım süreçleri iyileştirme ve yeterlilik belirleme (SPICE) standartları konularında Uluslararası tetkikçi olup, TS 13298 Elektronik Belge Yönetim Sistemleri, TS ISO/IEC 25051(Yazılım Ürünleri kalite özellikleri ve Test Yönergeleri) gibi birçok "Bilişim Teknolojileri" standartlarında belgelendirme ve inceleme uzmanı olarak çalışmıştır. Şu an TSE 'de Bilişim Teknolojileri Test ve Belgelendirme Dairesi Başkanı Vekili olarak görev yapmaktadır. Uluslararası Ortak Kriterler Geliştirme Kurulu (CCDB) üyesidir.

KONUŞMACI SUNUM ÖZETLERİ

15 Kasım 2018 – Perşembe

Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Seval AKGÜN, Kongre Başkanı,

Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı,
St. John Uluslararası Üniversitesi ITALYA,
Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve
Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü,
TÜRKİYE

Prof. Dr. Faruk BİLİR,

KVKK – Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı,
Ankara, **TÜRKİYE**

Dr. nal HÜLÜR,

T.C Sağlık Bakanlığı,
Antalya İl Sağlık Müdürlüğü,
Antalya, **TÜRKİYE**

Avşar ARSLAN,

T.C. Sağlık Bakanlığı,
Hasta ve Çalışan Hakları Dairesi Başkanı,
Ankara, **TÜRKİYE**

Av. Gürbüz YÜKSEL,

T.C. Sağlık Bakanlığı,
SBSGM Hukuk Koordinatörü,
TÜRKİYE

M. Fatih ULUÇAM,

TC. Sağlık Bakanlığı,
Sistem Yönetimi ve Bilgi Güvenliği Dairesi Baőkanlıęı,
Ankara, **TÜRKİYE**

Mustafa YILMAZ,

TSE- Türk Standartları Enstitüsü,
Ankara, **TÜRKİYE**

SAĞLIK BAKANLIĞI SAĞLIK BİLİşİM AĞI (SBA) PROJESİ

ULUÇAM, Mehmet Fatih

T.C. Sağlık Bakanlığı, Sağlık Bilgi Sistemleri Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sistem Y¼netimi ve Bilgi G¼venliđi Dairesi Başkanı

Ankara / T¼rkiye

ÖZET

GİRİş : Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurum ve kuruluşların kaynaklarını ve sağlıkla ilgili verilerini ortak kullanabilmelerini, veri iletişimini g¼venilir ve hızlı bir kanal ¼zerinden yapabilmelerini sağlamak amacıyla ¼lke genelinde oluşturulan sağlık ¼zel ağıdır.

AMAÇLAR : SBA, sağlık kurum ve kuruluşları arasında hızlı iletişimi m¼mk¼n kılmakta, sağlık tesislerindeki bağlantı noktaları mevcut bağlantı hızlarına (internet ¼zerinden erişimin) g¼re 100 katına kadar hızlı iletişim sağlamaktadır. SBA olmadan ¼nce internet ¼zerinden veriler şifrelenmeden g¼nderilip veri alışverişleri internette bulunan t¼m risklere açık olarak yapılmaktaydı. Sağlık ¼zel ağı internete kapalı bir sistem olarak ¼alıřtırıldıđından, oluşabilecek bilgi g¼venliđi tehditlerine ve dış d¼nyadan gelecek saldırılara karşı g¼venli bir altyapı oluşturulmuştur.

YÖNTEM : Sağlık Bakanlığı taşra teşkilatı ile sağlık verilerinin g¼venli transferi ve haberleşmesi; ¼ok noktadan ¼ok noktaya teknolojisini (MPLS VPN, Multi Protocol Layer Switching, Virtual Private Network) kullanılarak hazırlanmış, illerde bulut noktaları oluşturularak illerden merkeze bu bulatlarda toplanan hatların Bakanlık merkezi ile iletişimi sağlanmıştır.

BULGU : SBA projesi 2014 yılı sonu itibarı ile hayata ge¼erilmiř, Ekim 2018 tarihi itibarı ile 171 toplama noktası ve 3109 u¼ nokta entegrasyonu tamamlanmış ve sağlık alanında hizmet veren t¼m paydaşların bu g¼venli ağ ¼zerinden haberleşmesi hedeflenmiştir.

SONUÇ : Sağlık Bakanlığı SBA Protokol¼ kapsamında alınan t¼m altyapı ve proje kapsamında belirtilen katma değerli hizmetlerinden yıllık yaklaşık19 Milyon TL tasarruf sağlanmaktadır.

Ayrıca mali tasarrufun yanında Sağlık Bakanlığı 10.08.2016 tarihinden itibaren SBA' yı Kamu-Net (kamu kurum ve kuruluşları tarafından i¼erik g¼venliđi sağlanan veri iletişiminin, kurumlar arası internete kapalı olan daha g¼venli sanal bir ağ) entegre ederek diğer bakanlık ve kurumlarla (i¼iřleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal G¼venlik Kurumu ve T¼BİTAK) da entegre olunarak sağlık verileri ve kurumlar arası verilerin g¼venli bir altyapı ¼zerinden iletişimi sağlanmıştır.

Bu sayede internet erişimine ihtiya¼ olmadan sağlık hizmetleri sunumu kesintisiz ve g¼venli bir altyapıya kavuşturulmuştur.

SAĞLIK BİLİŞİMİ VE BİLGİ GÜVENLİĞİNDE STANDARTLAR VE UYGULAMALARI

YILMAZ, Mustafa

TSE Bilişim Teknolojileri Test ve Belgelendirme Dairesi Başkanı
Ankara, TÜRKİYE

ÖZET

Günümüzde bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler diğer sektörleri de doğrudan etkilemekte ve sektörlerin iş yapış modellerini değiştirmektedir. Değişime uğrayan bu sektörlerin başında sağlık sektörü gelmektedir. Bilişim alanında yaşanan gelişmelerin sağlık alanına yansısıyla vatandaşların sağlık hizmetlerine daha kolay ulaşması ve daha hızlı sonuç alınması sağlanmaktadır. Yapay zeka kullanımıyla daha hızlı ve doğru teşhisler yapılması, robotik ve otonom sistemlerin kullanımıyla daha hassas ameliyatlardan mümkün kılınması bilişim alanında yaşanan gelişmeler sayesinde mümkün kılınmıştır. Tüm bu gelişmelerin yaşandığı sistemlerin merkezinde ise Sağlık Bilgi Yönetim Sistemleri (SBYS) yer almaktadır. Sağlık sektörü, doğası gereği vatandaşların mahrem bilgilerine erişmekte ve bu durum vatandaşların mahrem bilgilerini kayıt altına alıp, işleyen Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) ve Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi (LBYS) gibi yazılımların kalitesini, güvenliğini ve standartlara uygunluğunu çok önemli hale getirmektedir. Sağlık Bakanlığı'nın bilgi güvenliğinin ve kalitenin önemini göz önünde bulundurarak yayınladığı 2015-17 sayılı genelgesinde Türk Standartları Enstitüsü'nün de belgelendirmesini gerçekleştirdiği TS ISO/IEC 15504 SPICE, TS ISO/IEC 15408 Ortak Kriterler ve TS ISO/IEC 27001 BGYS standartlarından bahsedilmektedir.

Yazılımların gereksinimlerinin toplanmasından bakım süreçlerine kadar uzanan tüm yaşam döngüsünün kontrol eden TS ISO/IEC 15504 SPICE standardı, yazılımların müşterilerin tüm isterlerine uygunluğunun garanti altına alınmasını amaçlamaktadır. Müşteri gereksinimlerinin toplanması ve analiz edilmesi, analiz edilen gereksinimlere yönelik yazılım tasarımı oluşturulması, tasarıma uygun yazılımın geliştirilmesi/kodlanması ve test edilmesi gibi Yazılım Mühendisliği süreçlerinin yanında proje yönetimi, risk yönetimi gibi Yönetim süreçleri ve dokümantasyon, problem çözüm ve değişiklik istekleri gibi Destek Süreçleri SPICE standardı kapsamında ele alınmaktadır.

Uluslararası Bilgi Teknolojileri ürün güvenliği standardı olan TS ISO/IEC 15408 Ortak Kriterler standardının belgelendirmesi , arasında Türkiye, A.B.D, İngiltere, Fransa, Japonya ve Kanada gibi önemli ülkelerin bulunduğu 28 ülke tarafından tanınmaktadır. Ürünün veya sistemin sağlamış olduğu güvenliği ölçekleyerek müşterinin kullandığı ürünün garanti seviyesini bilmesini sağlamaktadır.

Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemleri (BGYS) siber saldırı, veri sızıntısı gibi bilgi güvenliği risklerini yöneten politikalar, prosedürler, süreçler ve sistemler bütünüdür. TS ISO/IEC 27001 ise Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemleri'nin (BGYS) gereksinimlerini tanımlayan uluslararası bir standarttır.

Konuşmada, yukarıda bahsi geçen Uluslararası standartların detayları ve belgelendirme süreçleri açıklanacak ve sağlık bilişim sistemlerinde bilgi güvenliğinin ve standartlara uygunluğun önemi tartışılacaktır.

Konuşmacı

Sağlıkta Siber Güvenlik İhlalleri ve Hukuki Sonuçları

Av. Ali Fuat zbakır (LLM)

Bilişim Hukuku Uzmanı

Marka ve Patent Avukatı

Özbakır & Dağyar Hukuk Bürosu

- Blokzincir
- Siber Güvenlik
- 6698 sayılı Kanun ve Uluslararası Kurallar (rneğin GDPR) kapsamında KVKK ile İlgili Terim ve Kavramlar
- Özel Nitelikli Kişisel Veri Kavramı
- Blokzincir Sisteminde Kişisel Verilerin Korunması
- Sağlık Sektörü ve Kişisel Verilerle İlgili Güvenlik İhlalleri
- Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi Ve Mahremiyetinin Sağlanması
- Alınacak Hukuki, Teknik ve İdari nlemler
- Hukuki, İdari ve Cezai Yaptırımlar

Konuşmacı

Sağlıkta Siber Güvenlik İhlalleri ve Hukuki Sonuçları

Av. Gürbüz YÜKSEL,

T.C. Sağlık Bakanlığı, SBSGM Hukuk Koordinatörü,

TÜRKİYE

zet

Bu çalışmadan beklenen fayda; Sağlıkta siber saldırılar konusunda toplumsal duyarlılığı arttırmaya yönelik bir farkındalık oluşturmaktır. Nihai ıktı olarak ise, özellikle sağlık sektöründe gerek hizmet sunularının/kliniklerin ve gerekse tıbbi cihaz teknolojisiyle ilgili olanların bilgi güvenliği çalışmaları içerisinde siber saldırıları önlemeye yönelik kurumsal ve bireysel güvenlik önlemleri almalarını sağlamaktır.

Ülkemizde sağlıkta siber güvenlik konusunda hastane/klinik bazında regülasyonlar yapılmış ve farkındalık oluşmaya başlamış olsa da henüz medical cihazların siber saldırılardan korunmasına yönelik olarak teknik anlamda bilimsel bir çalışma yoktur. Yine spesifik olarak bu konuyla ilgili herhangi bir yasal düzenleme olmadığı gibi dolaylı da olsa bu husus herhangi bir mevzuatta da yer almamaktadır. Son iki yıldır tıbbi cihazların güvenliği Sağlık Bakanlığı Bilgi Güvenliği Politikaları Kılavuzunda "Medikal Cihazların Güvenliği" başlığı ile yer almaktadır

Yine 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda, spesifik olarak siber suçlar kavramı yer alamamakla birlikte "Bilişim suları" başlığı altında bir düzenleme mevcut olup, sadece dört maddeden ibaret olan bu düzenleme; her geçen gün gelişen teknoloji ve ortaya çıkan yeni tehditler düşünüldüğünde, yeni oluşan siber suların suçun kanunilik ilkesi kapsamında cezasız kalmasına yol açabilecektir.

Bu çalışmada sağlıkta siber güvenlik ihalleri dünyada ve ülkemizde yaşanan vakalar rnekleğinde işlenerek, siber saldırılara karşı önlem anlamında yapılması gerekenler ile siber güvenlik ihallerinin hukuki sonuçları anlatılacaktır.

Konuşmacı

Sağlıkta Büyük Veri

Prof. Dr. Seval AKGÜN,

Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, St. John Uluslararası Üniversitesi ITALYA,
Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü,
Ankara, TÜRKİYE

ÖZET

Büyük verinin ve uygun kullanımının sağlık kuruluşlarının ve bireylerin başarısı için kritik öneme sahip olduğu bir dünyada yaşıyoruz. 1980'lerde kişisel bilgisayarların da gelişmesi ile tıbbın her alanında sağlık bilişimi ana etken olmaya başlamış, tanı ve tedavi modaliteleri değişmeye başlamış, hastalıkların mekanizmaları daha detaylı anlaşılmaya başlanmış, hasta bilgileri ve sağlık bakım hizmetleri de daha detaylı veri kullanır hale gelmiştir. Böylece sağlık alanında koordine edilmesi gereken çok büyük veri yığınlarının olduğu bilinci belirginleşmiş ve sağlık bilişimi giderek kendini büyüten ve besleyen bir duruma gelmiştir. Bu artan bilgi ve konfor giderek hekim ve hastaların da davranışlarını değiştirmiş beklentilerini artırmıştır. Sağlık bilişiminin gelişmesi ile bugünkü uygulanan tıp pratiğinde de önemli değişimler ve gelişimler olmuştur. Bu sunumda Prof. Akgün sağlıkta büyük verinin öneminden ve uygulama alanlarından bahsedecektir.

Konuşmacı

Dijital Olgunluk Perspektifinden Sağlık Hizmetlerinde Blockchain Teknolojisinin Benimsenmesi

Dr. Öğr. Üyesi, Ayça TARHAN

Yazılım Mühendisliği Araştırma Grubu
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Hacettepe Üniversitesi, Ankara

ÖZET

Blockchain teknolojisi, kayıtları veri sağlayıcılar arasındaki akıllı anlaşmalara göre doğrulanabilen dağıtık veri yönetim kabiliyeti sebebiyle; sağlık hizmetlerinde kişisel verileri saklamak ve paylaşmak, sağlık protokollerini kaydederek onaylamak, sağlık bilgi sitelerinin birlikte-çalışabilirliği için referans oluşturmak vb. amaçlar için önümüzdeki yılların teknolojik zmlerinin odağı olmaya adaydır [1,2,3]. Ne var ki bu teknolojinin sağlık hizmetlerinde yaygınlaşarak kullanımı ve benimsenmesi, sağlık kurumlarında işletilen süreçlerin ve onları destekleyen bilgi sistemlerinin dijital olgunluğuna büyük lde bağlıdır [4,5]. Bu konuşmada, dijital olgunluk perspektifinden sağlık hizmetlerinde blockchain teknolojisinin benimsenmesine yönelik faktörler irdelenmekte ve sağlık kurumlarının bu faktörleri sağlamadaki olası engelleri incelenmektedir. Sağlık kurumlarının bu teknolojiyi daha kısa vadede ve verimli şekilde benimsemeleri için, dijital olgunluk bağlamında karşılanması beklenen esaslar ve pratikler tartışılmaktadır.

KAYNAKLAR

- [1] Engelhardt, M. A. "Hitching healthcare to the chain: an introduction to blockchain technology in the healthcare sector", Technology Innovation Management Review, 2017; 7(10): 22–34. Doi: 10.22215/timreview/1111
- [2] Kuo, T.T., Kim, H.E. & Ohno-Machado L. "Blockchain distributed ledger technologies for biomedical and health care applications", J Am Med Inform Assoc., 2017; 24(6): 1211-1220. Doi: 10.1093/jamia/ocx068
- [3] Gordon, W.J. & Catalini, C. "Blockchain technology for healthcare: facilitating the transition to patient-driven interoperability", Computational and Structural Biotechnology Journal, 2018; 16:224-230. Doi: 10.1016/j.csbj.2018.06.003.
- [4] Wang, H., Chen, K. & Xu, D. "A maturity model for blockch.ain adoption", Financ Innov, 2016; 2: 12. Doi: 10.1186/s40854-016-0031-z
- [5] Holotiuik, F. & Moormann, J. "Organizational adoption of digital innovation: The case of blockchain technology", in Proceedings of ECIS 2018, <http://ecis2018.eu/wp-content/uploads/2018/09/2189-doc.pdf>

Konuşmacı

Blokcincirinin Temelleri

Dr. Öğr. Üyesi Adnan ÖZSOY,

Hacettepe Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü,
Ankara, TÜRKİYE

Konuşmacı

Elektronik Sağlık Kayıtlarının Bütünlüğü Ve Veri Paylaşımı: Bolu İl Sağlık Müdürlüğü İyi Uygulama Örneği

Selim SAğOL, Muhammed Emin DEMİRKOL, Zeynep BAYSAL, Filiz KAMA
T.C. Sağlık Bakanlığı, Bolu İl Sağlık Müdürlüğü, Bolu, TÜRKİYE

ÖZET

Sağlık kayıtlarının tutulması geğmişten günümüze büyük ölçüde değişim ve gelişim göstermiş, en ilkel kayıt biçiminden, günümüzde kullanılan elektronik kayıt sistemine kadar genellikle aynı amaç doğrultusunda kullanılmıştır. Hastalara ait bilgiler yazılı olarak kayıt altına alınırken, bilgilerin düzenli tutulmasında, korunmasında ve arşivlenmesinde büyük sorunlar yaşanmıştır. Teknolojinin gelişmesi ile elektronik ortamda bilgilerin kayıt altına alınması ile yaşanan sorunların çözümleninin yanı sıra yeni kayıt alanlarının oluşmasına katkı sağlanmıştır. Söz konusu kayıt sistemlerini kullanan kişişilerin ve kullanım alanlarının artmasına paralel olarak, içerikleri, kapsamaları ve yapıları da değişim göstermiştir. Sağlık hizmetlerinin her aşamasında hasta ve tedavi kayıtlarının doğru ve eksiksiz kayıt altına alınması ve veri bütünlüğünün sağlanması birçoğ açıdan büyük önem taşımaktadır. Sağlık kayıtları tedavinin devamlılığının sağlanması yanı sıra tıbbi araştırmalar, eğitim ve bilimsel çalışmalar, istatistiksel değerlendirmeler, maliyet çalışmaları ve hukuksal süreçler içinde kaynak olarak kullanılmaktadır.

Sağlık kuruluşları çok yönlü hizmet sunumu veren kurumlar olması sebebi ile hizmetlerin birbirlerini tamamlayan yapıda olması gerekir. Günümüzde sağlık hizmetlerinin en iyi şekilde yönetilebilmesi ve takip edilebilmesi için ise bilgisayar temelli teknolojiler ile veri tabanının oluşturulması zorunlu hale gelmiş ve elektronik tıbbi kayıt sistemleri geliştirilmiştir. Bu oluşum sayesinde sağlık hizmetlerinin sunumu hız kazanacak, mükerrer kayıtlar engellenecek ve veri bütünlüğü sağlanmış olacaktır. Sağlık kuruluşları teşhis ve tedavi hizmetlerinin sunumunda ve yönetiminde kullanılacak her türlü bilginin en hızlı şekilde iletilmesi ve etkin kullanılması açısından farklı donanımlar ve yazılımlardan oluşan veri entegrasyon sistemleri kullanılmaktadırlar.

Bu çalışmadaki amaç, Bolu İl Sağlık Müdürlüğü bünyesindeki sağlık tesisleri arasında sağlık kayıtlarının bütünlüğünü sağlama, veri paylaşımı ve entegrasyonu konusunda merkezi sunucu sistemi olmadan, merkezi şekilde çalışma imkanı sağlayan sistemi tanıtmak ve olumlu etkilerini paylaşmaktır.

Hastanelerin Dijitalleşmesinin Sağlık Hizmetleri ve Çalışanlar Üzerine Etkisi: Genç Devlet Hastanesi Örneği

Sedat BOSTANI- 1: Doç. Dr. Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü,
Ayşe TÜTÜNENZ - 2: Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, gelişen bilişim teknolojilerinin sağlık hizmetleri ve kurumlarına yansımaları sonrası ortaya çıkan sağlık hizmetleri ve kurum işleyişlerinin dijitalleşme seviyelerinin sağlık hizmetleri ve çalışanlar üzerine etkisini ölçmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: araştırma nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış mülakat tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Mülakat formundaki soruların oluşturulmasında literatür taraması ve, uzman görüşlerinin alınması sonucunda araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Araştırma 6. seviye dijitalleşme seviyesine sahip, araştırma yapılmasına izin vermiş olan Bingöl, Genç Devlet Hastanesinde yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat görüşmeleri, iki yönetici, üç doktor, dört hemşire, bir ebe, bir bilgi işlem uzmanı, bir tıbbi sekreter ve üç sağlık teknikeriyle gerçekleştirilmiştir. Mülakat cevapları ses kaydına alınmış, sonra çözümlenerek Excel betimsel tablosuna dönüştürülmüştür. Cevaplar okunarak kodlanmış ve yazarlar tarafından kodlamalar kontrol edilmiştir.

Bulgular: Çalışanlar tarafından hastanenin dijitalleşme çabası ve düzeyi biliniyordu. Dijitalleşme çalışanlar tarafından “kâğıt kullanılmaması, doğru hastaya doğru ilaç uygulanması, teknolojik ortama geçilmesi” olarak tanımlandı. Dijitalleşmeyle “uygulamada hata oranlarının düştüğü, daha etkili verimli ve profesyonelliğin arttığı, kayıtlara ulaşmanın kolaylaştığı, ekonomik katkısının olduğu” ifadeleri kullanılmıştır. Tıbbi tetkik sonuçlarına ulaşma ve yorumlamada farklı görüşler beyan edilmiştir.. Hastanın tedavi sürecine olumlu katkı sağladığı, hasta memnuniyetine etkisi konusunda farklı görüşler olduğu, hastane yönetim hizmetlerine olumlu etkisi olduğu, çalışanlar arasındaki iletişimi etkileme durumu hakkında farklı görüşler olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Genel olarak hastane hizmetlerinin dijitalleşme düzeyinin yükselmesinin hizmet süreçlerine ve uygulamalar olumlu katkı yaptığı ifade edilmiş olsa bile farklı görüşlere sahip çalışanlarda mevcuttur. Hastane içerisinde dijitalleşmenin getirdiği yenilik ve kolaylıkların hastane çalışanlarına hizmet içi eğitim programlarıyla benimsetilmesi yönünde çabalara ihtiyaç olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Bilişimi, Dijital Hastane, Sağlık Hizmetlerinin Dijitalleşmesi, Sağlık Çalışanı, Genç Devlet Hastanesi

Hasta Bilgilerinin Kurumlararası Paylaşımı Adına Blokzinciri Temelli Bir Yaklaşım

Akif Çavdar, **Dr. Öğr. Üyesi Adnan ÖZSOY**,
Hacettepe Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği,
Ankara, TÜRKİYE

Özet

Sağlık bilişimin en temel problemleri arasında hasta kayıtlarının güvenliğini sağlamak, verilerin bütünlüğünü korumak ve hasta mahremiyetini koruyarak hasta istatistiklerini almak isteyen kurum ve kuruluşların bu bilgileri anonim olarak almasını sağlamak en öne çıkanlar arasındadır. Çok yakın geçmişe kadar mevcut veri saklama ve paylaşım yöntemleri bu problemleri çözmede yetersiz kalmaktadır. Özellikle merkeziyetçi tek bir elde depolama ve hastanın bu merkeze güven duyma zorunluluğu gibi sorunlar yetersizliğin en önemli nedenleridir. Yeni ortaya çıkan blokzinciri teknolojisi verinin saklanması merkeziyetçi yapıdan ziyade dağıtık, paydaşlar arasında yada aracı üçüncü kurumlara güven duyma zorunluluğunu ortadan kaldıran ve verinin bütünlüğünü şifreleme yöntemleri ile koruyan yapıyla çığır aşmıştır.

Tam bu açıdan blokzinciri teknolojisi sağlık alanındaki her türlü paydaş için bilginin daha güvenli ve kolay şekilde kullanılmasını garanti etmektedir. Bu kolaylıklardan birisi de hastaların kendi tıbbi bilgilerini yöneterek, doktor veya üçüncü bir kişinin onları görebilmesini gerekli izinleri vererek sağlayabilmesidir. Hasta bunu yaparak farklı hastanelerde farklı doktorların, geçmişteki hasta bilgilerini görmesini daha hızlı ve verimli şekilde yapabilmekte, ayrıca bu yöntem ile geçmişteki hasta verilerinin kaybı gibi sıkıntılarla karşılaşmamaktadır. Hasta bilgilerini almak isteyen kuruluşlardan da madencilik adı verilen blokzincirini oluşturan yapılara destek vermesi karşılığında hasta bilgilerine ulaşabileceği bir sistem kurulabilir.

Bu çalışmada literatürdeki bu alandaki çalışmalar incelenmiş olup, hasta verisinin tedavi gördükleri kurum tarafından saklandığı, bu bilgilerin kimlerle paylaşılacağını belirten izinlerin bir blokzinciri yapısında saklandığı, ve blokzincirini oluşturacak yapıların ve altyapının ise hasta bilgilerine ulaşmak isteyen kurumlarca sağlanacağı bir model sunulmuştur. Modeli geliştirmede Ethereum blockchain platformu ve programlama dili olarak Python kullanılmıştır. Akıllı anlaşmalar için Solidity ve bağlantıyı sağlamak için ise web3.py kütüphanesi kullanılmıştır. Geliştirilen uygulama ile sentetik olarak üretilen hasta bilgileri için saklama ve paylaşım simülasyonu gerçekleştirilmiştir. Uygulama içerisinde veri sahipliği, görüntüleme izinleri, yeni kayıt işlemleri ve kayıt değişikliklerini gerçekleştirebilmekte, ayrıca veri paylaşımı için gerekli bir altyapıyı sunmuş bulunmaktadır.

Özel Medline Adana Hastanesi'nde Hemşirelik Formlarının Entegrasyonu Ve Hasta Güvenliği

IZGIR Ölkü 1, KÖLTÖR Özlem 2, SAYGI Halil İbrahim 3,

1-Bilişim Eğitim Hemşiresi, Özel Medline Adana Hastanesi, Adana, Türkiye

2-Hemşirelik Hizmetleri Direktörü, Özlem KÖltür, Özel Medline Adana Hastanesi, Çağ Üniversitesi Öğretim Üyesi, Adana, Türkiye

3-Bilgi Sistemleri Uzmanı, Özel Medline Adana Hastanesi, Adana, Türkiye

Giriş

Dünyadaki tüm ölkelerin amaçlarından birisi sağlıklı bireylerden oluşan gelişmiş bir toplum yapısının oluşturulmasıdır. Sağlıklı ve gelişmiş toplum hedefine ulaşabilmek ise ancak iyi örgütlenmiş bir sağlık sistemi ile mümkün olabilir. Bu bağlamda, gelişmiş ve gelişmekte olan ölkelerde sağlık hizmetleri ayrıcalıklı bir yere sahiptir.

Modern sağlık bakım sistemi, sağlık bakım hizmeti verenlerin niteliğini ve niceliğini artırmak amacı ile bilgi ve iletişim teknolojisinin pek çok avantajını kullanır. Sağlık bakım kurumlarında, klinik bilgiyi kullanan en büyük grubu hemşireler oluşturur. Hemşirelik uygulamalarında bilginin gelişmesi için yeni teknolojilerin ve elektronik hasta kayıt sisteminin kullanılması önemlidir.

AMAÇ : Bilimsel ve teknolojik gelişmelerle gelişen ve değişen sağlık bakım sisteminde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı büyük bir hızla artmaktadır. Joint Commission International (JCI) Uluslararası Hasta Güvenliği Hastane Akreditasyon standartları, Türkiye Sağlıkta Kalite Değerlendirme (SKS) kapsamında hastanemizde oluşturulan hemşirelik değerlendirme ve hasta bakım formlarını sisteme entegrasyonu sağlanarak, hemşirelik mesleğinin temel yapı taşlarını oluşturan sağlığın korunması, hastalık anında tedavi edilmesi, hemşirelik bakım hizmetlerinin kesintisiz olarak sürdürölmesinin yanında hatasız ve eksiksiz bir şekilde hemşirelik uygulamalarının kayıt altına almasını, gerek görölüdüğünde de her an ulaşılır olmasını sağlamak amaçlanmıştır..

YÖNTEM VE BULGULAR: Dokümantasyon sisteminde Joint Commission International (JCI) Uluslararası Hasta Güvenliği Hastane Akreditasyon standartlarına göre oluşturulan, hasta bakım formları, değerlendirme formları, ek değerlendirme formları yaşamsal bulgular, düşme riski, basınç ülser takipleri, yoğun bakım hasta izlem, hasta transfer formları, ağrı tanılama formları bilgisayar ortamına aktarılması sağlandı. Alanda Pilot bölge seçilerek hasta bakımında hemşirelik değerlendirme formları bilgisayar sistemi kullanılmaya başlandı. Uygulamanın analizleri yapılarak ilgili komitelere raporlandı. Elektronik hasta kayıtlarının zaman kaybına yol açmadığı, bilgilerin saklandığı verilerin analiz edilebilirliği tespit edildi. İleriki süreçlerde, klinikler ve yoğun bakımlar dahil olmak üzere, hastane genelinde bilgisayar sayıları artırılarak uygulama yaygınlaştırıldı. Siteye entegre olan Hemşire Klinik Karar Destek sistemleri ile önceden olabilecek medikal hataların engellendiği Hemşirelerin teknolojik veri tabanlı sistemleri kullanmaya başlamasıyla tek tip hasta bakımı, hasta güvenliğinin, bilgi mahremiyetinin korunduğu ve saklandığı görölmektedir.

SONUÇ : Hastanemizde hasta güvenliği standartları kapsamında hazırlanan hemşirelik hasta bakım formlarının sisteme entegrasyonu ile, Hemşireler için kanıt oluşturma, sağlık ekibi ile etkin iletişim sağlama, hasta bakımında zaman tasarrufu sağlama, hasta ve çalışan memnuniyeti oluşturduğu sonuçlara gözlemler doğrultusunda ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, hemşirelik süreci, Hizmet Kalite Standartları, hasta güvenliği

Konuşmacı

Sağlık Bilgi Sistemlerinde İlaç Güvenliği

Turgut BULUT- HBYS Grup Sorumlusu, Başkent Üniversitesi, Ankara Hastanesi, Ankara, TÜRKİYE
Mehmet ALTUN -Bilgi İşlem Daire Başkan Yrd., Başkent Üniversitesi, Ankara Hastanesi, TÜRKİYE

ÖZET

Günümüzde hızla gelişen bilgi teknolojileri, sağlık teknolojilerini yeni bir döneme taşımaktadır. Sağlık ve teknoloji arasındaki etkileşim, hasta, doktor ve sağlık kurumları arasındaki tıbbi bilgilerin kullanımı ve ulaşımını en üst seviyeye çıkarmıştır. Sağlık bilişimine teknolojinin entegre edilmesi ile, sağlık kurumları arasındaki bilgi alış verişini güvenli ve oldukça hızlı bir noktaya getirmiştir.

Tıpta ve teknolojide yaşanan büyük gelişime paralel olarak son yıllarda ilaç endüstrisinde meydana gelen gelişmeler, birçok yeni etken madde keşfini sağlamakla beraber, ilaç uygulanan tüm alanlarda hata risklerini de beraberinde getirmektedir.

İlacın, günümüzde modern tıp uygulamalarının neredeyse her adımında yer alması ve üretim aşamasından hastaya uygulanmasına kadar çok uzun bir yol kat ettiği göz önüne alındığında ilaca bağlı hataların engellenmesi için etkin ve yönetilebilir sistematik çalışmaların yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

İlaç güvenliğinin nasıl sağlanacağı konusunda yol gösterici nitelikte mevcut çalışmaların çok nadir olması, sağlık tesislerinde ilaç güvenliği konusunda yapılacak çalışmaların önemini daha da artırmaktadır.

Gerçekleştirilen bu çalışmada, ilaç güvenliğinin sağlanması ve ilaç hatalarının azaltılması ekseninde uygulayıcılara ışık tutması, hastanelerde kullanılan ilaç yönetim sisteminin kazanımları konusunda yol göstermesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda Klasik yöntem ile Tek doz ilaç yönetim sistemi incelenerek kuruma sağladığı faydalar hakkında bilgiler verilmiştir.

ANAHTAR KELİMELELER: Hastane, HBYS, İlaç, İlaç Güvenliği, İlaç Yönetimi

Konuşmacı

Mobil Sağlık Ve Akıllı Sağlık Uygulamaları

KOPMAZ Büşra*, **ARSLANOğLU Ali****

Sağlık Bilimleri Üniversitesi- İstanbul Türkiye

*Araştırma Görevlisi, **Dr. Öğr. Üyesi

ÖZET

Giriş: Sürekli bir değişim, gelişim hali içinde olan dünya ile beraber teknoloji de gelişim göstermekte ve bütün alanlarda olduğu gibi sağlık alanının da vazgeçilmez yapıtaşlarından biri haline gelmektedir. Günlük hayatı kolaylaştırmak gibi önemli bir görev üstelenen mobil cihazlar, sağlık verilerinin bireysel takip ve organizasyonu hususunda da önemli bir işlev görmektedir. Mobil uygulama dükkanları vasıtasıyla telefonlarımıza, dolayısıyla da hayatımıza entegre olan akıllı sağlık uygulamaları üreme sağlığı, sağlıklı beslenme, hastalık takibi, fiziksel aktivite ve bireysel sağlık kayıtlarının tutulması gibi konularda kullanıcılara kolaylık sağlamaktadır. Yaşantımızın bir parçası olan mobil cihazlar ve akıllı sağlık uygulamalarının olumlu ve olumsuz özellikleri karşılaştırıldığında kullanıcılara önemli katkılarının olduğu görülmekte ve olumsuz etkileri ile olası tehditlerine karşı önlem alınması gerekmektedir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, mobil sağlık başlığı altında yer alan akıllı sağlık uygulamalarını incelemektir.

Sonuç: Mobil sağlık uygulamaları geleneksel sağlık hizmetlerinin yetişemediği birçok alanda tamamlayıcı olacaktır. Gelişen teknoloji sağlığa dair uygulamaların gelecekte günlük hayatta daha yaygın kullanılacağını vaat eder niteliktedir. Hayatın her alanında yer edinen teknolojinin sağlıkta daha etkin ve işlevsel kullanılabilmesi için, akıllı sağlık uygulamalarının kullanımını arttırmak için girişimciler teşvik edilmeli, ArGe projeleri desteklenmeli, toplumun akıllı telefon uygulamalarını kabullenmesi ve kullanması özendirilmelidir.

Konuşmacı

Sağlık Hizmet Kalitesinde HİMSS-EMRAM Modeli

Dr. Öğr. Üyesi ilker KÖSE,

Medipol Üniversitesi TTO Direktörü. HİMSS Türkiye Direktörü,
TÜRKİYE

Konuşmacı

Sağlık Sektöründe Kişisel Verilerin Önemi Ve Gerekli Güvenlik Tedbirleri

Bahadır G. SARIKOZ

MSc., CEH, CISSP, ISSAP, ISO 27001 LA
Hizmet Satış Birim Yöneticisi, Ankara

ÖZET

Siber Güvenlik sadece ülkemizde değil ayrıca dünyada da ayrıca büyük bir endişe haline gelmiştir. Kontrol sistemleri sadece elektrik, su gaz üretim ve dağıtım tesislerinde bulunmamakta ayrıca sağlık tesislerinde de bulunmaktadır. Bu sebeple sağlık tesislerinde güvenliğin tesis edilmesi de ayrıca hayati bir gereksinim haline gelmiştir. Sunumumuzda dünya genelinde sağlık sektöründe karşılaşılan güvenlik olayları ve bu güvenlik olaylarının etkilerine değinilecektir. Sonrasında da hem ülkemizde hem de dünyada sağlık sektöründe gerçekleştirilen güvenlik çalışmalarına değinilecektir. Son olarak da gerçekleştirilen yerel ve uluslararası çalışmalara istinaden sağlık tesislerinde siber güvenliğin nasıl tesis edilmesi gerektiği belirtilecektir.

Konuşmacı

Pardus İşletim Sistemi

Kerim TÜZEL,

Tüzel Yazılım, Ankara, TÜRKİYE

ÖZET

PARDUS, Debian GNU/Linux temelli açık kaynak kodlu bir işletim sistemidir. Kişisel veya kurumsal kullanımlar için Pardus'un rekabet edebilir ve sürdürülebilir bir işletim sistemi haline getirilmesi için TÜBİTAK ULAKBİM bünyesinde geliştirme ve idame çalışmaları tamamlanmış olup yurt nezdinde yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Pardus'un, kamu kurum ve kuruluşları ile KOBİ'lerde kolay yaygınlaştırılabilmesi için kurumsal ihtiyaçları karşılayan açık kaynak kodlu alt projeleri bulunmaktadır. Lider Ahenk Merkezi Yönetim Sistemi, Engerek Kimlik Yönetim Sistemi, Ahtapot Bütünleşik Siber Güvenlik Sistemi, Etkileşimli Tahta Arayüz Projesi (ETAP), ULAKBÜS Bütünleşik Üniversite Sistemi bunların başlıcalarıdır.

Pardus, bir Linux dağıtımı olmanın yanı sıra, kamuda açık kaynak ve özgür yazılımların yaygınlaştırılması, ülkemizdeki açık kaynak / özgür yazılım ekosisteminin geliştirilmesi çabaları ile birlikte bir projeden daha çok bir program haline gelmiştir. Pardus şemsiyesi altında özgün projeler şeffaf bir şekilde geliştirilerek özgür yazılım dünyası ile paylaşılmaktadır.

Konuşmacı

Dijital Sağlık Uygulamaları

Prof. Dr. Seval AKGÜN, *Kongre Başkanı*

Sağlık Akademisyenleri Derneği Başkanı, St. John Uluslararası Üniversitesi İTALYA,
Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü, **TÜRKİYE**

ÖZET

Dijital sağlık, hastalarımızın tele bakım, tele sağlık, mSağlık ve eSağlık, sağlıkta yapay zeka ve büyük veri kullanımı, giyilebilir ve taşınabilir medikal cihazlar, akıllı hastane uygulamaları, tıp eğitiminde yenilikler, medikal ve cerrahi robotlar gibi alanlarda denenmiş ve test edilmiş teknolojilerden yararlanacağı anlamına gelir. Türk sağlık sektörü yıllar önce bu dönüşümü fark etmiş ve halen hasta merkezli servisleri izlemek, yönetmek ve sunmak için dünyanın en gelişmiş sistemlerinden bazılarını geliştirmektedir. Dijital sağlık; hastalara kısa sürede hastalıklarını kontrol altına alacak, iyileşmelerini sağlayacak maliyet etkin ve konforlu hizmet sunulmasını sağlar. Klinisyenlere, yöneticilere ve araştırmacılara bakım ve daha etkili tedaviler planlama ve sunma araçları verir, kusursuz bilgi aktarımı ve hayati bilgilerin analizi ile verimliliği artırır. Bu sunumda Dijital sağlığın önemi ve uygulamalar tartişılacaktır.

Konuşmacı

Yetkilendirilmiş Hastalar

Sağlık Hizmetlerinin Yeni Temelleri

Dr. Zakiuddin AHMED,

Başkan, Pakitan Sağlık Kalite ve Güvenlik Derneği Proje Yöneticisi, R
iphah Sağlıkta Gelişim ve Güvenlik Estitüsü,
Dijital Sağlık proje Yöneticisi King Saud Üniversitesi,
Riyadh, **PAKİSTAN**

Konuşmacı

Post Operatif Ağrı Yönetim Ekibi Kurmak

Dr. Dina BAROUDI,

Anesteziyoloji, Kalite ve Hasta Güvenliği Departmanları
Berlin, **ALMANYA**

Kerala, Hindistan'ın Malappuram bölgesindeki Aşılama programlarındaki Sağlık çalışanları ve bakım verenler arasındaki güven açığı.

Anoop T.N.: Dr. Kesavan Rajasekharan Nayar; Muhammed Shaffi; Kamala Swarnam; Anant Kumar; Bayan Minu Abraham; Chitra Grace ve; Bay Jinbert Lordson. Küresel Halk Sağlığı Enstitüsü, Trivanthapuram, Kerala, HINDİSTAN

ÖZET

Seksenli yılların başlarında bile çok iyi bir aşılama kapsama alanına sahip olan Güney Hint Kerala bölgesi, aşının önlenmesi zor hastalıklara bağlı morbiditeyi yirmi yıldan uzun süredir önemli ölçüde azaltmıştır. Kerala'nın kuzeyindeki Malappuram bölgesi çocukluk aşılama karşı güçlü bir direnişe tanıklık ediyor ve buna birden fazla faktör atfediliyor. Bu araştırma, aşı yapan sosyal medya mesajlarının bakıcılar ve sağlık çalışanları arasındaki ilişkiyi ve güveni etkilemedeki rolünü anlamaya çalışmıştır. Ayrıca, bakıcıların sağlık çalışanlarına olan güvenlerindeki açığın çocukluk dönemi aşılama kararlarını nasıl etkilediği üzerinde çalışmıştır. Nitelikli derinlemesine görüşmeler ve Odak Grup Tartışmaları ile yapılan çalışma, kabul edilmeye katkıda bulunan önemli faktörlerden birinin patriarşinin etkisi olduğunu göstermiştir. Bu, dine sadece sınırlı bir anlamda da bağlı olabilir, çünkü birçok ailenin karar alıcılarının dinden ziyade babalar olduğu sosyal bir gerçekliktir. Ve çoğu durumda, bunlar Orta Doğu ülkelerinde görev yapan ve ailenin başında bulunmayan babalardır. Aşılama ile ilgili olumsuz mesajların sadece Müslüman topluluklarda hedef alındığı, diğerlerinin ise bu tür mesajları almadığı bildirilmektedir. İnançlarla yakından bağlantılı başka bir eğilim de vardır. İnsanlar aşılamanın depopülasyon gündemi için olduğuna inanıyor. Negatif mesajlar, bireysel mesajlaşma yerine çoğunlukla farklı WhatsApp grupları aracılığıyla dağıtılır. Mesajların çoğu, grup üyeleri tarafından alınan ve çoğu durumda kendi taraflarında herhangi bir içerik doğrulaması olmaksızın başka gruplara veya kişilere gönderilen anonim göndericiye sahiptir. Hiç kimse, bu tür mesajların nereden kaynaklandığından haberdar değildir, çünkü hemen hemen hepsinin yazarı hakkında hiç bir bilgi yoktur.

Ailenin aşılama konusundaki sorularını / endişelerini yanıtlamak için sağlık hizmeti sağlayıcılarının teknik bilgilerinin eksikliği, ebeveynler ve sağlık hizmeti sağlayıcıları arasında güven açığını oluşturan en önemli faktördür. Müslümanların egemen olduğu bir bölge olmasına rağmen, din aşılama kampanyalarında küçük rol oynamaktadır. Aşılama hakkındaki mitler, ele alınması gereken toplumda var. Güçlü bir aşı eleştirel lobisinin varlığı ve onların geniş sosyal medya varlığı, bakıcı ve sağlık hizmeti sağlayıcıları arasındaki güveni etkilemiş görünmektedir. Sadece çok yönlü bir strateji ile elde edilebilecek bu sorunların bir kısmına hitap etmenin zor bir görev olduğu açıktır. Çözüm ne olabilir? Uygun iletişim stratejileri geliştirmek bunlardan bir tanesi olabilir. Sağlık çalışanlarının propagandaya güvenli bir şekilde karşı koymalarını ve soruları cevaplama becerisi de dahil olmak üzere teknik yeterliliklerle donatılmalarını sağlamak başka bir yaklaşımdır. Bunlar sadece olumlu eylemleri kolaylaştırabilir ve kesinlikle pozitif bir iklim yaratmak için uzun vadeli sürdürülebilir bir sürece ihtiyacımız var.

Konuşmacı

Kuzey Doğu Hindistan, Manipur Meitei Topluluğu Arasında Kadınların Yetkilendirilmesi Girişimleri, Sağlık Ve Yaşam Kalitesi

Naorem Arunibala Devi Ph.D.

Bağımsız Halk Sağlığı Danışmanı,
HINDİSTAN

ÖZET

Bu makale, kadınların ekonomik açıdan bağımsız olmalarına rağmen kadınları yetkilendirme anlayışını anlama konusundaki karmaşıklığı vurgulamaktadır. Kadınların ekonomik nüfuzunun, bir kadının hayatındaki yetkilendirme sürecine yönelik temel faktörlerden biri olduğu göz önüne alındığında, karar verme sürecinde kadın hakların olmaksızın nüfuzun çok yetersiz olduğu görülmektedir. Kantitatif niteliksel teknikleri kullanarak, bu makale, Kuzeydoğu Hindistan'daki Manipur'daki kadın dokumacıların durumunu vurgular. Uzatmaya yönelik mikro-kredi finansmanı, kadınların ekonomik refahlarını ilerletmelerine yardım etti ancak ailenin refahına büyük ölçüde katkıda buldukları halde bireysel refahlarını sağlamada başarısız oldular. Kadınlar genellikle mutluluğu ve refahı diğerinin noktasından tanımlar. Bu, Manipur'daki Meitei topluluğunun ataerkil toplumsal yapısındaki atfedilen toplumsal cinsiyet rolleriyle doğrudan bağlantılı olabilir. Güç ilişkilerinin analizi, kadınların aile içindeki karar verme sürecine nüfuzdan başlamalıdır. Bu temel düzey, genel olarak insan ilişkilerinin ve özellikle kadınların statüsünün anlaşılmasında çok önemlidir. Hane halkında kadın ve erkeğin daha az eşitsizliğe ve daha az ayrımcılığa maruz kalmasının, kadınların karar alma sürecine katılımına ve yalnızca mali özerklikten daha yüksek bir güçlenme statüsüne katkıda bulunan önemli faktörler olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak, ekonomik nüfuz sadece belirli bağımlılık düzeylerini hafifletebilir, ancak ataerki kurallarının uygulandığı bir ortamda tam özerklik, yetkilendirme ve yaşam kalitesini güvence altına alamaz.

Konuşmacı

Dr. Manal SHIRA,

Alyamama Hastanesi,
Riyad, Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı,
SUUDİ ARABİSTAN

Konuşmacı

Dr. Nüşaba BABAYEVA,

Medproinfo Medikal Platformu,
Baş Editör, **AZERBAYCAN**

“Güvenli” fakat İnsan Haysiyeti İhlal Edilmekte! Hindistan Kerala’ da Hastane Doğumlarında Kadınların Deneyimleri

Dr. Öğr. Üyesi Lekha D Bhat, Halk Sağlığı ve Epidemoloji Anabilim Dalı, Tamilndu Merkez Üniversitesi, Thiruvapur, 610101, HINDİSTAN

Prof. Dr. Kesavan Rajasekharan Nayar, Thiruvananthapuram Global Halk Sağlığı Enstitüsü Başkanı, Hindistan

ÖZEL

Kurumsal doğumlar hakkındaki son literatür, kadınların sağlık hizmetlerinde ve hem zengin hem de fakir ülkelerde aldıkları saygısız ve istismarcı muameleyle ilgili olarak kadınların aldıkları kaliteli bakımda önemli bir boşluğu ortaya çıkarmıştır. Bu tartışmayı öne sürerek, “haysiyet” terimini dikkatsizce kullanmaktan ziyade, kadınların ve sağlık hizmeti sağlayıcılarının doğumda insan onurunu nasıl ifade ettiğini ve kavramsallaştırdığını anlamak önemlidir. Kamu ve özel hastanelerde doğum yapan kadınlarla röportaj yaptığımız Kerala, Güney Hindistan’ın Ernakulum ilçesinde kalitatif bir çalışma yaptık. Mülakat programı, doğum odasındaki doğum gözlemi, haysiyet ihallerini ve insan hakları ihallerini ayrıntılı olarak ele almaya yardımcı oldu. NFHS III verilerine göre Ernakulum bölgesinde kurumsal doğumlar yüzde 100 kaydedildi; Hindistan Hükümeti tarafından 2012 yılında yayınlanan raporda, bölgenin anne ölümlerinin, her 100.000 kişi için ulusal ortalama olan 178 ile karşılaştırıldığında 66 olduğunu belirtilmektedir. Araştırma, fiziksel erişilebilirliğin ve kurumsal tesislerin erişilebilirliğinin güçlendirici, onurlu bir doğum deneyimi için yeterli koşul olmadığını ortaya koymuştur. Kadının, hamilelik sırasında yeterli dinlenmeden tutun ücretli analık iznine (örgütlenmemiş sektörün kadın çalışanı için) vücutlarında istenmeyen, zararlı ve aşırı tıbbi kullanım kullanımını kontrol etmeye kadar bir bakım sürekliliği talep etti.

Kamu hastanelerine erişen kadınlar doğum sırasında ifade ettikleri / kavramsallaştırdıkları haysiyet kavramı şöyle: doktora erişim, ilaçların kullanılabilirliği, serbest gıda / temiz su / temiz tuvaletler, bağırma ve acımasız konuşmaların varlığı, yenidoğan servislerinde rüşvet, cinsel olarak kaba yorum ve fiziksel istismarın olmamasıyla ilgili konularda ayrımcılık yapılmaması. Sınıf ayrımının boyutu, programdaki kadınlar kast geçmişleriyle ilgili bakım sağlayıcıların gösterdiği dokunulmaz tutum hakkında deneyimlerini paylaştığında görülebilirdi. Vurgulanan diğer hususlar, kabalık, kayıtsızlık, ihmal, nesneleştirme, ihlal, etiketleme ve mahrumiyetti. Obstetrik şiddet ve vücudun nesneleştirilmesi, zaman zaman kast kadınları ve Müslüman kadınlar tarafından bildirilmiştir. Janani Sishu Suraksha Karyakramon altındaki nakit transfer programına rağmen, cepten yapılan harcama ortalama olarak Rs 8750 / - iken nakit transferi sadece Rs 1000 / idi. Bu miktar esas olarak çeşitli sağlık sistemi sistemlerinde talep edilen rüşvet nedeniyle olmuştur. Nakit transferleri yerine, kadınları hastaneye çeken iki faktör, kadınların güvenli doğum yapmaları ve bölgede ebe / dais gibi alternatif bakım sağlayıcılarının bulunmaması konusunda daha derin bir bilinçlilikti.

Özel hastanelere girenler, hastanelerde onurlu doğum deneyimini neyin oluşturduğu konusunda çok farklı anlayışlara sahipti. Onları ağrı odalarında terk etmekten ziyade, kendi temsilleriyle benzersiz ve eksiksiz bir birey olarak kabul edilmek önemli unsurdur. Bilgi paylaşımı ve karar verme sürecinin bir parçası olmak, belirli bir düzeyde özerklik sağlamak, kültüre özgü istekleri karşılamak, onurlu deneyimin önkoşullarıydı. Son olarak, vücutlarında istenmeyen, aşırı tıbbi teknolojilerin kullanımı dikkate alındığında haysiyet ihlal edildi. Bahsedilen diğer boyutlar, hor görme, bağımlılık gelişimi ve lütfkarlık hakkındaydı. Rs 58340 / - normal vajinal doğum yapan kadına yapılan cep harcamasının ortalama olduğu, sezaryen ameliyatında ise oranların normal doğum masraflarına oldukça yakın olduğu gözlenmiştir (Rs 61230 / -).

Sağlık hizmeti sağlayıcıları doğumda insan onuru konusunda çok dar bir anlayış sergilemişlerdir. Onlara göre, tüm kadınlar haysiyete sahipler, ancak onurlandırılmaya hak kazandıklarını iddia ettiler; Bu sınıf, din ve ödeme kabiliyetine bağlıdır. Bütün kadınlar “hasta” ve insan olarak görülmeye yetkilidir. Onlara göre, bu dinleyerek garanti edilebilir; Hemşireler karşısındaki kişiyi bilgilendirerek kişisel zamanları ayrırırlar. Kerala’nın kadınları ile yapılan bu araştırma, kadınların doğum deneyimleri üzerinde kontrol sahibi olmayı ve onur ve saygılı davranılmasını istediklerini gösteriyor; Vakur olmayan doğum deneyimini destekleyen koşullar, aktörler arasındaki asimetrik ilişkide yatmaktadır; deneyim ve uzmanlık; retorik ve gerçeklik. Kadınlar kendi seçimlerini yapmak ve kendi temsililerini kullanmak istemektedir ve sağlık hizmeti sağlayıcıları ve tıbbi gereçler tarafından kontrol edilmek yerine aktif olarak çalışmak istemektedirler. Bu bulgular, annelik koşullarında haysiyet ihallerini hafifletebilecek müdahalelerin gerekli olduğu çeşitli düzeyler önermektedir.

Bilgi Güvenliğinin Hizmet Kalitesine Etkisi

ÖLÇERLER GÖNEN, Zeynep, S.B. SBÜ. Tepecik E.A.H., İzmır, Türkiye
TTNC, zkan, zel Opera Yaşam Hastanesi, Antalya, Türkiye
Gökhan ÜRKMEZ, zel Opera Yaşam Hastanesi, Antalya, TÜRKİYE

GİRİŞ: Bilgi teknolojilerinde yaşanan gelişmelerle her geçen gün daha fazla bilgi elektronik ortama aktarılmakta, depolanmakta, işlenmekte, hizmete sunulmakta ve taşınabilmektedir. Bilginin elektronik ortamlar üzerinde yoğun kullanımı ve hareketliliği günümüzde bireyler, şirketler ve kurumlar açısından çeşitli güvenlik risk ve sorunlarını da beraber getirmektedir. Kurumlarda bilgi güvenliğinin sağlanması kurumun imajı, güvenilirliği ve faaliyetlerinin devamı açısından oldukça önemli bir hale gelmiştir. Bilgi güvenliği sunulan hizmetin kalitesini de etkileyebilmektedir.Hizmetlerin temel özelliği gereği soyut olması, hizmetten yararlananların, hizmet almadan önce hizmetin kalitesini değerlendirmesini zorlaştırmaktadır. Sağlık sektöründeki hizmet sağlayanların, bilgi ve becerilerini uygulayan, içinde buldukları süreçlere uyum sağlayan ve hizmet sürecinin her aşamasında kendini değerlendiren profesyonel kişilerden oluşması (Ttnc vd., 2007), i müşteri olarak çalışanların görüşlerinin alınarak hizmet kalitesinin değerlendirilmesine olanak sağlayabilmektedir.

AMAÇ: Antalya’da bulunan altı özel hastanede çalışan personelin, değerlendirmelerinden yola çıkarak, bilgi güvenliğinin sunulan hizmetin kalitesine etkisinin saptanması amaçlanmıştır.

YÖNTEM: Araştırmanın evrenini Antalya’da aynı gruba ait altı özel hastanede çalışan personel oluşturmaktadır. n değerlendirme sonrasında toplam 586 anket analizlere dahil edilmiştir. Ankette; Kızılma’nın (2014) “Bilgi Güvenliği leği”, sunulan hizmetin kalitesi ve demografik özelliklere ilişkin sorular yer almaktadır. Çalışmada, anketin geçerliliğini test etmek için faktör analizi ve güvenilirliğini test etmek için içsel tutarlılık analizi geerleştirilmiştir. Bilgi güvenliğinin sunulan hizmetin kalitesine etkisi regresyon analizi ile ele alınmıştır.

BULGULAR VE SONUÇ: Katılımcıların, %78,3’ kadın ve %21,7’si erkektir ve yaş ortalamaları 28,62 (±8,22) olarak tespit edilmiştir. Ankete katılanların %44,9’u lise, %48,7’si niversite mezunudur. Katılımcıların %14,8’inin yöneticilik deneyimi bulunmaktadır. Katılımcıların meslekteki çalışma yılları ortalaması 5,75 yıl (±6,11) olarak belirlenmiştir. Bilgi güvenliği ile ilgili olarak daha önce Kızılma’nın (2014) doktora tezinde kullandığı bilgi güvenliği anketi kullanılmıştır. Kızılma (2014) alışmasında, ölçeğin diğer kurumlarda da uygulanmasının geçerliliğini arttırabileceğini belirttiğinden bu ölçeğe de açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Bilgi güvenliği anketindeki 11 ifadenin tek faktörde toplandığı ve varyansı %74,56 oranında açıkladığı saptanmıştır. Bu sonuçlar Kızılma’nın (2014) tezinde belirttiği sonuçlar ile yüksek derecede rtmektedir. Ardından güvenilirlik analizi, ilgili ölçeğe uygulanmış Cronbach’s Alpha %97 bulunmuştur. Nunnally’e (1967:248) göre, alfa (α) katsayısına bağlı olarak güvenilirliği 0,90’ın üzerindeyse ölçek yüksek derecede güvenilir bir lek Şekilde yorumlanmaktadır. Bu sonuçlar, ölçeğin güvenilir olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın temel amaı bilgi güvenliğinin sunulan hizmetin kalitesine etkisinin saptanması olduğundan ardından regresyon analizi yapılmıştır. Regresyon analizi için gerekli olan n kabuller öncelikle test edilmiş; Durbin-Watson katsayısı 1,77, VIF değeri 1 (basit doğrusal olmayan regresyon olduğundan), kondisyon endeksi 8,3, Cook uzaklığı 0,007 bulunduğundan çalışmada otokorelasyon ve çoklu ortak doğrusal ilişki olmadığı saptanmıştır. R2 0,53 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Hizmet kalitesi küresel bir ifade ile lmştr (Genel olarak değerlendirdiğimizde, sunulan hizmet kalitelidir) Hizmet kalitesinin tek ifadeyle ele alınmasının nedeni Vargo ve Lusch’un (2004) hizmet kalitesi ölçümünde hizmet tabanlı ölçüm modelini nermelerindendir. Bu sonuçlar işiğında bilgi güvenliğinin sunulan hizmet kalitesine çok gcl düzeyde etki ettiği vurgulanabilir. Çalışmanın kısıtı olarak araştırmanın çalışanların algıları ile geerleştiği vurgulanmalıdır. Ancak sağlık hizmeti gibi kompleks ürünlerde hizmet kalitesinin doğrudan hasta tarafından belirlenmesinin doğuracağı sakinlerini gidermek için dış müşteri hasta yerine, i müşteri çalışanların görüşlerinin alınması tercih edilmiştir.

KAYNAKLAR:

- NUNNALLY, J. C. (1967). Psychometric Theory. New York: McGraw Hill.
VARGO, S.L.& LUSCH,R.F (2004). Evolving to a New Dominant Logic for Marketing. Journal of Marketing,68(1): 1-17
KIZILELMA, T.T. (2014). An Analysis of the Relationships Among Information Security Management Systems, Patient Safety and Quality. Doktora Tezi. Izmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İşletme Bölümü.
TTNC, ., KKSTA, D. VE YAĞCI, K. (2007). Toplam Kalite Yönetimi Kapsamında Hasta Güvenliği Kültürü ve Bir lme Aracı. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 9(1), 519-533.

Sağlıkıla İlgili Web Sitelerinde Kalite

Gürbüz AKÇAY, Denizli Özel Cerrahi Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Dr. Öğr. Üyesi, TÜRKİYE
Osman ÖZKARACA, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Teknoloji Fak., Bilgi Sist.Müh.Böl.,Dr.Öğr.Üyesi,
TÜRKİYE

ÖZET

Giriş: İnternet günümüzde ana medya konumundadır. İnternet kullanıcı sayısı 4.2 milyar kişiye ulaşmıştır. Sağlık bilgisi aramak en yaygın 3. aktivite haline gelmiştir. Kullanıcıların %72'si geçmişte sağlık bilgisi aramışlardır. Web sitelerinde verilen yanlış bilgiler anksiyete ve zarar görmeye sebep olabilmektedir.

Materyal ve metod: İlk olarak standart web sitesi değerlendirmesi yapan sistemler incelendi. Daha sonra sağlıkla ilgili web sitesi kalite uygulamalarıyla ilgili İngilizce/Türkçe literatür tarandı. Uygulamada olan standartlar incelenerek kıyaslamaları yapıldı.

Bulgular: Konuyla ilgili standardizasyon ve sertifikasyon uygulamaları mevcuttur. World Wide Web Konsorsiyumu (W3C), Web'in uzun vadeli büyümesini sağlamak için açık standartlar geliştiren uluslararası bir topluluktur. W3C site sahiplerine; kolay bulunabilir, kolay açılabilir, tekrar ziyaret isteği veren, tüm tarayıcıları destekleyen, tüm cihazlarda açılabilen, web sitesi tasarımını hedefler. W3C'nin bu standartlara uyumu belirleyen online değerlendirme uygulaması mevcuttur. SEO (Search Engine Optimization) ise W3 standartlarının bir kısmını içermektedir. Temel olarak tarayıcı ile web sitenizin indekslenebilmesi ve bulunabilirliğini sağlar. Web sitenizin tasarım ve ulaşılabilirliğini sağladıktan sonra verilen sağlık bilgilerinin güvenilirliği açısından bazı standartlar geliştirilmiştir. Jim Kapoun Criteria, HITI (The Health Information Technology Institute of Mitretek Systems) criteria, Hogn Sandvik scales, HON (Health on the net) ve Silberg Scores bilinen başlıca standartlaştırma çabalarıdır. Bunlardan HON aynı zamanda sertifikasyon da yapmaktadır. Standart maddeleri 4 ile 8 arasında değişmektedir. Yazarların yetkisi, tamamlayıcılık, gizlilik, atıfta bulunma, doğrulanabilirlik, kaynağın şeffaflığı, sponsorluğun şeffaflığı ve içerik ve reklam politikasında dürüstlük istenen temel standartlardır.

Sonuç: Sağlık bilgisi/hizmeti veren web sitelerinde kalite uygulamaları gereklidir. Bu standardizasyon, sertifikasyon ve akreditasyon ile mümkün olabilecektir. Bu konudaki uluslararası çabaların desteklenmesi, standartların yerleştirilmesi gerekmektedir.

Süreç Madenciliği Teknikleri İle Sağlık Süreçleri İçin Performans Değerlendirme

Dr. Tuğba GÜRGEN ERDOğAN, Dr. Öğr. Üyesi Ayça TARHAN
Hacettepe Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, TÜRKİYE

ÖZET

Klinik etkinlikler boyunca kayıt altına alan sağlık verisi, sağlık hizmeti süreçlerini analiz etmek ve çeşitli perspektiflere göre incelemek için değerli bir kaynaktır. Bununla birlikte, sağlık bilgi sistemlerinde çeşitli yollarla kaydedilen performans göstergeleri, sunulan sağlık hizmetlerinin kalitesinin ölçülmesine olanak tanır. Yalın yönetim ve kanıt dayalı tıp yaklaşımları gibi süreç iyileştirme yaklaşımlarında sağlık sürecinin performansının süreklı olarak değerlendirilmesi gerekir. Süreç madenciliği ile performans analizi, büyük sağlık verisinden hareketle süreçteki darboğazların belirlenmesi ve performans göstergelerinin ölçülmesi için işe yarayan bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır [1].

Özel Medline Adana Hastanesinde Bilgi Teknolojisi Ve Hasta Güvenliğinde Yapılan Uygulamalar

IZGIR Ölkü 1, SAYGI Halil İbrahim 2, Ozlem KÖltür 3

1 IT Training Nurse, Private Medline Adana Hospital / Adana, Turkey

2 Information Systems Specialist, Private Medline Adana Hospital, Adana, Turkey

3 Nursing Services Director, Special Medline Adana Hospital, Adana, Turkey

ÖZET

GİRİŞ Sağlık hizmetlerinde kalite kavramı her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından sağlık bakımının temel kriteri olarak belirlenen hasta güvenliği, sağlık hizmetine bağlı hataların önlenmesi ve sağlık hizmetine bağlı hataların hastada neden olduğu zararların ortadan kaldırılması veya azaltılması olarak tanımlanmaktadır

Hastane alışanları, önemli miktarda veri yönetmek, hızla deęiŐen tıbbi enformasyonu güncellemek, güncel bilgiyi sağlamak, hastalar için uygun bakım değişikliklerini benimsemek zorundadır. Büyük miktarlardaki bilgi, deęiŐen teknoloji, yeni ilaçlar ve tıbbi bakımın karmaŐıklıęı gibi unsurların tümü, tıbbi hatalar için elverişli bir ortama katkıda bulunur. Hasta güvenliği için bilgi yönetimi, dikkate alınması gereken bir konudur.

AMAÇ JOİNT COMMISSION INTERNATIONEL(JCI) Akredite edilen Özel Medline Adana Hastanesi Hasta güvenliğine önem vermektedir. JOİNT COMMISSION INTERNATIONEL(JCI) Bilgi Yönetimi (MOI) Sağlıkta bilgi teknolojileri; işleri otomatikleŐtirerek ve akıcılaŐtırarak, sağlık bilgilerinin sorunsuz biçimde dönüŐtürölüp iletilmesini sağlayarak ve hata risklerini potansiyel olarak azaltan güvenlik mekanizmaları sunarak hasta güvenliğini önemli ölçüde iyileŐtirebilir Őeklinde bahsetmektedir. Bu nedenle Teknolojiden yararlanarak, insana dayalı hataları en aza indirmek ve hasta güvenliğini korumak amacıyla ar-ge çalışmaları amaçlanmıştır.

YÖNTEM VE BULGULAR Hastane bilgi yönetim sistemi hastaya ait tanı ve tedaviye ilişkin bilgileri içermektedir. Hastaların tedavi bilgileri, veri tabanında saklanmaktadır. Bilgi sistemleri kullandığı Hastane Bilgi Yönetim sistemi programında kodlama yaparak hastaların bilgilerini eŐleŐtirmektedir. Hastalara laboratuvar sonuçları, E -Reçete, randevu saatleri hakkında bilgilendirmeler cep telefonuna iletilmektedir. Bu eŐleŐtirme programından yararlanarak hekim ve HemŐirelerde hastanın kliniğindeki anlık deęiŐimler cep telefonu ile iletilmektedir. Hekimlere bildirilen mesajlar arasında, hastaların panik değer bildirimleri, mikrobiyoloji üremeleri, laboratuvar sonuçları, ağrı skoru 6 ve üzeri gibi veriler mesajla bildirilmektedir. Hemşire modülünde bulunan Ağrı değerlendirmesi ile hastanın Ağrı skorunu 6 ve üzeri olarak ifade ettiğinde hastanın hekimine ve hemŐiresine anlık deęiŐimler mesaj ile bildirilmektedir. Bu sayede hastane sağlık bilgi teknolojiden yararlanarak hastalara kaliteli bakım hizmeti vererek, hasta güvenliğini korumaktadır.

SONUÇ Hasta güvenliği uygulamalarında dijital teknolojinin kullanılması hata oranlarını azaltmaktadır. Hasta bakım alanlarında hekim ve hemŐirenin klinik karar destek sistemleri ve cep telefonuna iletilen bildirimlerden olumlu etkilendiği görölmektedir. Teknolojilerin sağlık hizmetlerine uyarlanmasıyla, sağlık hizmetlerinde hasta güvenliği açısından olumlu gelişmeler olacağı düşünölmektedir.

Bilişim Eğitim Hemşiresi, Özel Medline Adana Hastanesi/Adana, Türkiye

Bilgi Sistemleri Uzmanı, Özel Medline Adana Hastanesi, Adana, Türkiye

Hemşirelik Hizmetleri Direktörü, Özel Medline Adana Hastanesi, Adana, Türkiye

17 Kasım 2018 – Cumartesi

Konuşmacı

Kişisel Verilerin Korunması ve Standartlar

S.Kaya Kars

Antalya Kalite Akademisi Gn.Md./Founder

Antalya, TÜRKİYE

Kişisel verilerin korunması hususunda, çeşitli hukuki metinler BM, OECD, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği çatısı altında kaleme alınmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesi kişinin özel hayatına, aile hayatına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkını düzenlemektedir..

- Kişisel veri nedir?
- Özel nitelikli kişisel veri nedir?
- GDPR ve K.V.Korunması, Kişisel verilerin;
- Kişisel Veriler Nasıl İşlenebilir?
- Yaptırımlar ve İdari Para Cezaları
- KVKK Uyum Çalışması
- Veri Envanteri Çalışması
- Bilgi Güvenliği Standartları
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- İyi bir KVK Projesi Sonucunda Kazanımlarımız.

Konuşmacı

Kişisel Verilerin Korunması, Uygulamalar

Ersen GENÇASLAN

Defline Teknoloji Çözümleri, Genel Müdür

Antalya, Türkiye

2016 yılında hayatımıza giren 6698 sayılı kanunla bundan sonra veri işleyen, veri toplayan, veriyi düzenleyen tüm tüzel kişiliklerin sorumlulukları çok daha ağırlaştırıldı.

Bu kapsam da özellikle teknolojiyle ilgili olarak Kanun Teknoloji tarafında herhangi bir Yazılım Önermiyor, gerek yok gibi bir düşüncesi kesinlikle uygun olmayacaktır.

KVKK maddeleri incelendiğin de herhangi bir yazılıma, donanıma yada ürüne atfta bulunulmamakla birlikte işleyiş içerisinde maddeler içerisinde yer alan bazı hükümlerin Kurum içerisinde temin edilebilecek yazılımlar vasıtasıyla sağlanacağı açıkça görülmektedir. Kişisel verilerin sınıflandırılması, Maskelenmesi, Transferine ve Kişisel verilerin korunması, Bilgi Sızıntılarının önlenmesine ilişkin süreçlerin bu işlemleri gerçekleştirecek yazılımların teminiyle mümkün olabildiği ve yönetilebildiği açıktır. Kurumların Vizyon sahibi IT Yöneticilerinin yönlendirmesine ihtiyacı vardır. Bu konuda aşağıdaki başlıklarda çalışmalar yapılması son derece önemlidir.

- Siber Güvenliğin Sağlanması
- Kişisel Verilerin Takibi
- Kişisel Veri İçeren Ortamların Güvenliği Sağlanması
- Kişisel Verilerin Bulutta Depolanması
- Bilgi Teknolojileri Sistemleri; Tedarik, Geliştirme ve Bakımı
- Kişisel Verilerin Yedeklenmesi

Konuşmacı

Sağlık Sektöründe Kişisel Verilerin Korunması

Av. Ali Fuat ÖZBAKIR, (LLM)

Bilişim Hukuku Uzmanı

Marka ve Patent Avukatı

Özbakır & Dağyar Hukuk Bürosu

6698 sayılı Kanun ve Uluslararası Kurallar (örneğin GDPR) kapsamında KVKK ile ilgili terim ve kavramlar

- Özel Nitelikli Kişisel Veri Kavramı
- Özel Nitelikli Kişisel Verilerle İlgili Hukuki Düzenlemeler
- Sağlık Sektörü ve Bu sektörde yer alan kişisel verilerin hukuki niteliği
- Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi Ve Mahremiyetinin Sağlanması
- Alınacak Hukuki Önlemler
- Hukuki ve Cezai Yaptırımlar

Konuşmacı

Sağlık Hizmetleri Pazarlamasında Markalaşma Ve İmaj Yönetiminin Önemi

Dr. Fatih ORHAN, SBÜ GSMYO, Öğr. Görv., Sağlık Kurumları İşletmeciliği Program Başkanı, TÜRKİYE

Firat SEYHAN, Uzman, SBÜ, Gülhane EAH, TÜRKİYE

Dr. Öğr.Üyesi Ali ARSLANOğLU, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, TÜRKİYE

ÖZET

Marka, bir işletmenin ürün veya hizmetlerini diğer işletmelerin ürün veya hizmetlerinden ayırt etmeye yarar terim, sembol, isim, tasarım veya diğer özellikler ile tanımlanmakta olup, günümüzde ise bu tanımdan daha fazlasını ifade etmektedir. Etkin ve başarılı bir marka yönetim süreci tüketicilerin beklentilerini karşılayarak onların satın alma, tercih etme davranışlarını da yönlendirebilmektedir. Markanın oluşturulmasının ardından doğru yol alıp en iyi konuma gelebilmesi için gösterilen tüm çabaya marka yönetimidir. Markanın doğuşundan başlayıp, marka yaşadığı sürece devam eden bir süreçtir. Markanın en yüksek değere çıkabilmesi, geniş alanlara yayılabilmesi, uzun yıllar hatırlanabilmesi ve marka ürünlerinden iyi verim alınabilmesi için uygulanan stratejiler ve gösterilen çabalar marka konusunu kapsar. Sağlık sektörü de, marka kavramının unsurları ve önemi sağlık hizmetlerinde de başarıya giden yolda önemli bir yere sahiptir. Markalaşma için yapılan her türlü yatırım sağlık işletmelerinde de bilinirliği arttırmakta ve işletmenin sektör içindeki yerini belirlemektedir. Sağlık sektöründe oldukça önem taşıyan marka kavramının önemi gün geçtikçe daha fazla artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Marka, İmaj, Reklam, Pazarlama, Sağlık Hizmetleri Pazarlaması

Teletıp'ın Çocuk Hastalarda Uygulanması: Telepediyatri

Gürbüz AKÇAY - Denizli Özel Cerrahi Hastanesi Çocuk Sağlıkı ve Hastalıkları Kliniği, Dr. Öğr.Üyesi, TÜRKİYE
Bünyamin GÜNEY - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Abd, Dr. Öğr.Üyesi, TÜRKİYE

ÖZET

Giriş: Teletıp, bir hastanın sağlık durumunu iyileştirmek için elektronik iletişim yoluyla bir yerden diğerine aktarılan tıbbi bilgilerin kullanılmasıdır. Teletıp ayrı bir tıbbi uzmanlık dalı değildir, tüm tıp branşlarında uygulanabilir.

Amaç: Telepediyatri'nin dünyadaki güncel uygulama alanlarını ve koşullarını araştırmak.

Yöntem: Literatür taraması yoluyla telepediyatri uygulamalarını ve bu konuda hazırlanmış rehberleri inceledik.

Bulgular: Teletıp tarafından sağlanan hizmetler başlıca; Temel bakım ve uzmana sevk hizmetleri, Uzaktan hasta izleme, Hizmet alanlara tıp ve sağlık bilgilendirmesi ve Tıp eğitimi olarak sıralanabilir. Teletıp için kullanılan iletim mekanizmaları; ağ programları, noktadan noktaya bağlantılar, izleme merkezi bağlantıları ve web tabanlı e-sağlık hasta servis siteleri olarak belirtilmiştir. Dünyada Teletıp hızla büyümekte ve dört temel fayda sunmaktadır: Artırılmış Erişim, Maliyet Etkinlikleri, İyileştirilmiş kalite ve Hasta talebinin artması. Dünya genelinde milyonlarca hasta teletıp kullanmaktadır. Hastalar ve doktorlar, cep telefonlarında kullanmak için sağlık uygulamaları indirmektedirler. Teknik standartlar ve klinik uygulama kılavuzları tarafından yönlendirilen teletıp, sağlık hizmetlerinin sunumunu genişletmenin **güvenli ve uygun maliyetli** bir yoludur. Mobil sağlık olarak da bilinen mHealth, kablosuz cihazları ve cep telefonu teknolojilerini kullanan bir teletıp türüdür.

Teletıp pazarı gün geçtiķe artmakta ve yatırımcılara yeni imkanlar sağlamaktadır. Sigorta şirketleri belirli durumlarda teletıp ödemesi yapmaktadır. Teleradyoloji, patoloji ve kardiyoloji gibi bazı teletıp hizmetleri, hekim hizmetleri olarak ele alınmaktadır ve ödenmektedir.

Pediyatri'nin tüm yandal uzmanlık alanlarında teorik olarak teletıp uygulanabilmektedir. Ancak öncelik az bulunan yandal uzmanlık alanlarına verilmektedir. Başlıca uygulama alanları Telekardiyoloji, Teleneonatoloji, Teledermatoloji, Teleokul sağlığı ve Teleradyolojidir. Telekardiyoloji sabit görüntüler kadar canlı ekg ve ekokardiyografi görüntülerinin iletilmesiyle de başarıyla yürütölmektedir. **Telekardiyolojis**ayesinde hastalar refere edilmeden yerinde hizmet alabilmektedirler. Çok revaçta olan bir telepediyatri türü ise Teleneonatolojidir. Neonatologlar **konsültasyon robotu**kullanarak preterm ve term bebeğin konsültasyonlarını iki yenidoğan yoğun bakım ünitesi arasında başarıyla gerçeķleřtirmişlerdir. Geleneksel olarak kullanılan telefonla görüşme yerine teleneonatoloji sistemi ile klinik muayene, ekipman izlemi ve x-ray değerlendirmelerinden oluşan 342 işlemden 298'i (%87) başarılı olarak gerçeķleřtirilmiş ve güven oranı %83 bulunmuştur. Yeni doğan hemşirelerine yapılan uzaktan eğitimle 500-999 gr arası doğum oranı %23,8'den %33'e çıkarılmıştır. Teleodyoloji, Telerehberlik ve Teleyenidoğan beslenme hizmetleri de verilmektedir.

Çocuklar için **Teletıp Rehberleri geliştirilmiştir.** Genel kabule göre Teletıp hizmetleri, iki yaşın altındaki çocuklara evlerinde veya diğer klinik dışı ortamlarda sağlanmalıdır. Bu rehberlerde hasta gizliliği ve mahremiyetin sağlanması, çocuk ve aileden bilgilendirilmiş onamın alınması, kimlik doğrulaması, hizmet sağlayıcı ve hasta tarafındaki ortamın uygunluğu, hasta güvenliğinin sağlanması, ekipmanların çocuğun yaşına ve teknik şartlara uyumu, acil durum planları, teletıp sunumcu ve kolaylaştırıcıların lisans durumları ele alınmaktadır.

Sonuç: Telepediyatri rehberlere uyulduğunda güvenle uygulanabilen, geliştirilmeye açık ve yararlı bir teletıp uygulamasıdır. Rehberlerin yerleştirilmesi ve ödeme sistemine dahil edilmesi kullanımını artıracaktır.

Ülkemizde MR Görüntüleme Teleradyolojik Sorunlar; Kablonun İki Tarafı

Bünyamin GÜNEY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Abd, Dr. Öğr. Üyesi, TÜRKİYE
Gürbüz AKÇAY - Denizli Özel Cerrahi Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniğı, Dr. Öğr. Üyesi, TÜRKİYE

ÖZET

Amaç : Ülkemizde kamu ve üniversite hastanelerinin çoğunda BT ve MR tetkiklerini raporlamak için teleradyoloji yöntemi yaygın olarak kullanılmaktadır. Amacımız teleradyoloji kullanılarak yapılan raporlama hizmetindeki sorunları kablonun her iki tarafı açısından sorgulamak ve bu konuda üretilebilecek çözümleri tartışmaktır.

Gereç ve Yöntem: Hastanemizde ve teleradyoloji ile raporlama yapan bir kamu hastanesinde 01-31 Ağustos 2018 arasında yapılan lomber MR ve diz MR tetkiklerinin, Türk Radyoloji Derneğı tarafından yayımlanan ve MRG inceleme standartlarını içeren rehberine uygunluğunu retrospektif olarak değerlendirdik. Ayrıca teleradyoloji sistemi kullanarak MR görüntülerine değerlendirme yapan Radyoloji uzmanlarının raporlamada kullandığı teknik gereçler ile raporlama odası gereksinimleri Ezequiel ve arkadaşları tarafından önerilmiş standartlara uygunluğu değerlendirilmiştir.

Bulgular: Örneklememizde her iki tetkik için (lomber MR ve diz MR) düzlemsel görüntüleme tipi ve sekans sayısında standartlara uygunluk neredeyse tam(%100) olarak saptanmıştır. Oysa ki tetkik süresini ve görüntü kalitesini etkileyen sekans parametreleri ve tetkikin içermesi gereken anatomik alan değerlendirildiğinde ise standartlara uygunluk belirgin olarak düşmektedir.

Sonuç: Standarda uygun olmayan düşük rezolüsyonlu görüntüler ve uygun olmayan raporlama şartları tetkikin hem rapor kalitesini ve hem rapor doğruluğunu azaltabilmektedir. Çalışmamız, sorunun boyutlarını ve nedenlerini ortaya koymaya çalışan bir ön çalışmadır. Standarda uygun görüntüleme ve raporlama konusunda gerek Sağlık Bakanlığı ve gerekse Hastaneler tarafından gereken özen gösterilmeli ve sorunu gidermek için gerekli adımlar atılmalıdır.

**Kapanış
Oturumu**

KAPANIŞ KONUŞMALARI

Prof. Dr. Seval AKGÜN, Kongre Başkanı

Sağlık Akademisyenleri Derneğı Başkanı, St. John Uluslararası Üniversitesi İTALYA,
Başkent Üniversitesi Hastaneleri ve Bağlı Sağlık Kuruluşları Kalite Koordinatörü, TÜRKİYE

Av. Gürbüz YÜKSEL, Kongre Başkanı;

T.C. Sağlık Bakanlığı, SBSGM Hukuk Koordinatörü, Ankara, TÜRKİYE

Healthcare Academician Journal's Supplement
ISSN: 2148-7472

HCS 2018

**3rd INTERNATIONAL
CONGRESS ON HEALTH INFORMATICS
AND INFORMATION SECURITY**

Main Theme:

“Digital Health, Big Data and Blockchain”

November, 14-17,2018

Spice SPA & Resort Hotels,
Belek, ANTALYA /TURKEY

www.hcs-antalya.org

ABSTRACT BOOK

EDITORS

Prof. Dr. Seval AKGÜN
Law. Gürbüz YÜKSEL
Müzeyyen BAYDOĞRUL

WORKSHOPS ABSTRACT

WORKSHOPS ABSTRACTS
ORAL PRESENTATION
ABSTRACTS

SCIENTIFIC COMMITTEE

- **Prof. Dr. Seval AKGÜN, MD, PhD**, Director, Healthcare Academician Society , Chief Quality Officer, Baskent University Hospitals Network, Professor, Baskent and St. John International University, ITALY/TURKEY
- **Law. Gürbüz YÜKSEL**, Congress Chair, T.R Ministry of Health, Consultant, TURKEY
- **Prof. Dr. AL AL-ASSAF, MD, MPH**, Executive Director, American Institute For Health Care Quality, Professor Emeritus, University of Oklahoma, USA
- **Prof. Dr. Allen C. Meadors**, Chancellor Emeritus, Penn State University, USA
- **Prof. Dr. Hesham NEGM**, Cairo University, School of Medicine, EGYPT
- **Prof. Dr. İsmail ÜSTEL** Freelance Consultant, TURKEY
- **Prof. Dr. K. R. Nayar**, Santhigrini Institute of Social Sciences Research, Trivandrum, Kerela, INDIA
- **Prof. Dr. Kemal TURHAN**, Karadeniz Technical University, Faculty of Medicine, Department of Biostatistics and Medical Informatics, TURKEY
- **Prof. Dr. Martin RUSNAK**, Scholar, Int. Neurotrauma Research Organization, AUSTRIA, professor, Faculty of Health Care and Social Work, SLOVAK REPUBLIC
- **Prof. Dr. Muharrem ÖZEN**, Ankara University, Faculty of Law, Department of Public Law, TURKEY
- **Prof. Dr. Mustafa Alkan**, Gazi University Information Security Engineering Department President, TURKEY
- **Prof. Dr. Mustafa Kemal BALCI**, Akdeniz University, School of Medicine, TURKEY
- **Prof. Dr. Nevzat KAHVECI**, Uludağ University School of Medicine, Department of Physiology, TURKEY
- **Prof. Dr. Oliver RAZUM**, Dean, Bielefeld University School of Public Health, GERMANY
- **Prof. Dr. Rashid bin Khalfan Al Abri**, Director, Quality & Development Directorate, Sultan Qaboos University Hospital, SULTANATE OF OMAN
- **Prof. Dr. Tayfun AYBEK**, TOBB ETU Hospital, TURKEY
- **Prof. Dr. Theda BORDE**, Rector, Alice Salomon University, Berlin, GERMANY
- **Prof. Dr. Viera RUSNAKOVA**, Professor, Faculty of Health Care and Social Work, SLOVAK REPUBLIC
- **Prof. Dr. Yannis SKALKIDIS**, Assistant Professor of Surgery – Medical Informatics at the Athens University Medical School, GREECE
- **Prof. Dr. Bilgin TIRYAKIOĞLU**, Bilkent University, Faculty of Law, Ankara , TURKEY
- **Assoc. Prof. Dr. Ahmed Al-Kuwaiti**, President, Dammam University, Department of Quality and Accreditation in Healthcare and Training, SAUDI ARABIA
- **Assist. Prof. Dr. Ahmet B. CAN**, Hacettepe University, Department of Computer Science, TURKEY
- **Assist. Prof. Ali ARSLANOĞLU**, University of Health Sciences, Department of Health Management, TURKEY
- **Assist. Prof. Dr. Ayça TARHAN**, Hacettepe University, Department of Computer Science, TURKEY
- **Assist. Prof. Dr. Bilal AK**, Toros University, High School of Health Sciences, Management of Health Institutions, TURKEY
- **Assist. Prof. Dr. Birkan TAPAN**, İstanbul Bilim University, TURKEY
- **Assist. Prof. Dr. Gürbüz AKÇAY**, Mediklinik Hospital, Department of General and Child Surgery, TURKEY
- **Assist. Prof. Dr. İsmail YILDIZ**, Dicle University, Department of Biostatistics, TURKEY
- **Assist. Prof. Dr. Murat AYDOS**, Hacettepe University, Institute of Informatics, TURKEY
- **Assist. Prof. Dr. Yeşim Aydın SON**, METU, President, Department of Health Information, TURKEY
- **Assist. Prof. Dr. D. Cem DİKMEN**, International Cyprus University, CYPRUS
- **Dr. Adem SEZEN**, İstanbul Bilim University, TURKEY
- **Dr. Dina BAURODI**, Anesthesiology, Quality and Patient Safety Department Berlin, GERMANY
- **Dr. Ergin SOYSAL**, Researcher, Texas University, Houston Science Center, USA
- **Dr. Fatih ORHAN**, SBU GSMYO, Asst. Prof. Head of Health Institutions Management Program, TURKEY
- **Dr. Khaled AL-HUSSEIN**, Director General, Medical Referrals, Ministry of Health, SAUDI ARABIA
- **Dr. Khalid ESKANDER**, Saudi Arabia Ministry of Health, Saudi Babbain Cardiac Center, Chief Medical Officer, SAUDI ARABIA

CONGRESS PROGRAM

Nov, 14, 2018 –Wednesday

12:00 – 24:00	Registration and Check In
14:00 – 17:00	<u>PRE-CONFERENCE WORKSHOP EFFECTIVE PRESENTATION TECHNIQUES</u> Trainers: Dr. Ali ARSLANOĞLU, Dr. Fatih ORHAN
18:30 – 19:30	Official Opening, Welcome Cocktail and Dinner

Nov , 15, 2018 – Thursday

10:00 – 12:00	<p><u>Prof. Dr. Seval AKGÜN</u>, Head of Scientific Committee, Health Academician Society, Chief Quality Officer, Başkent University Hospitals Network, Professor, Baskent and St. John International University, ITALY/ TURKEY <u>Law. Gürbüz YÜKSEL</u>, <u>Congress Chair</u>, T.R. Ministry of Health, General Directorate of Health Information Systems, Legal Adviser, TURKEY <u>Prof. Dr. Faruk BİLİR</u>, KVKK –Head of Personal Data Protection Authority, Ankara, TURKEY <u>Dr. Ünal HÜLÜR</u>, T.R. Ministry of Health, Antalya Local Health Authority, Ankara, TURKEY <u>Avşar ARSLAN</u>, T.R. Ministry of Health, Head of Patient and Employee Rights Department, Ankara, TURKEY <u>M. Fatih ULUÇAM</u>, T.R. Ministry of Health, Head of System Management and Information Security Department, Ankara, TURKEY <u>Mustafa YILMAZ</u>, TSE- Turkish Standardization Institute, Ankara, TURKEY</p>		
12:00 – 14:00	Lunch		
14:00 – 15:30	<table border="1"> <tr> <td><u>CONFERENCE 2</u></td> <td>SECURITY THREATS, STANDARDS AND APPLICATIONS IN HEALTH INFORMATICS</td> </tr> </table>	<u>CONFERENCE 2</u>	SECURITY THREATS, STANDARDS AND APPLICATIONS IN HEALTH INFORMATICS
<u>CONFERENCE 2</u>	SECURITY THREATS, STANDARDS AND APPLICATIONS IN HEALTH INFORMATICS		
Chair	<p><u>Prof. Dr. Seval AKGÜN</u>, Health Academician Society, Chief Quality Officer, Baskent University Hospitals Network, Professor, Baskent and St. John International University, ITALY/ TURKEY</p>		
Speakers	<p><u>Network Security within the Scope Ministry of Health</u> <u>M.Fatih ULUÇAM</u>, T.R.Ministry of Health,Head of System Management and Information Security Department,TURKEY <u>Standards and Practices in Health Informatics and Information Security</u> <u>Mustafa YILMAZ</u>, TSE- Turkish Standardization Institute, Ankara, TURKEY <u>Cyber Security Violations and Legal Results in Health</u> <u>Law. Ali Fuat ÖZBAKIR</u>, Antalya Bar Association, Brand and Patent Attorney, TURKEY <u>Cyber Security Violations in Health</u> <u>Law. Gürbüz YÜKSEL, LL.M, Congress Chair</u>, T.R. Ministry of Health, General Directorate of Health Information Systems, Legal Adviser, TURKEY Big Data in Health <u>Prof. Dr. Seval AKGÜN</u>, Health Academician Society, Chief Quality Officer, Baskent University Hospitals Network, Professor, Baskent and St. John International University, ITALY/ TURKEY</p>		
15:30 – 16:00	Coffee Break		

16:00 – 17:00	PANEL 1	FUNDAMENTALS OF BLOCKCHAIN AND ITS ADOPTION IN HEALTH INFORMATICS - INTEGRITY AND INTEGRATION OF ELECTRONIC HEALTH RECORDS
Chair	<u>Asst. Prof. Ayça TARHAN</u> , Hacettepe University Health Informatics Institute, Ankara, TURKEY	
Speakers	Adoption of Blockchain Technology in Health Services from the Perspective of Digital Maturity <u>Asst. Prof. Ayça TARHAN</u> , Hacettepe University, Informatics Institute, Ankara, TURKEY	
	Fundamentals of Blockchain <u>Asst. Prof. Adnan ÖZSOY</u> , Hacettepe University, Informatics Institute, Ankara, TURKEY	
	Integrity and Data Sharing of Electronic Health Records: Bolu Provincial Health Directorate Good Practice Example <u>Selim SAĞOL</u> -Muhammed Emin DEMİRKOL-Zeynep BAYSAL-Filiz KAMA T.R. Ministry of Health Bolu Local Health Authority, Bolu, TURKEY	
The Effect of Digitalization of Hospitals on Health Services and Employees: The Case of Genç State Hospital <u>Associate Prof. Dr. Sedat BOSTAN</u> -Gümüşhane University, Faculty of Health Sciences, Department of Health Management, TURKEY Ayşe TÜTÜNEN2 -2-Gümüşhane University, Faculty of Health Sciences, Department of Health Management, TURKEY		
Nov, 16, 2018 – Friday		
10:00 – 11:00	PANEL 2	SHARING OF PATIENT INFORMATION, DRUG AND PATIENT SAFETY / MOBILE HEALTH
Chair	<u>Assistant Prof. Adnan ÖZSOY</u> , Hacettepe University Health Informatics Institute, Ankara, TURKEY	
Speakers	<i>A Blockchain Based Approach to The Interagency Sharing of Patient Records</i> Akif Çavdar, <u>Assistant Prof. Adnan ÖZSOY</u> , Hacettepe University Health Informatics Institute, Hacettepe University, Computer Engineering, Ankara, TURKEY	
	<i>Drug Safety of Health Information Systems</i> <u>Turgut BULUT</u> , Mehmet ALTUN Başkent University Hospitals Network, Director of Health Information Systems, Ankara, TURKEY	
	<i>Integration of Nursing Forms in Private Adana Hospital and Patient Safety</i> <u>Ülkü IZGİR 1</u> , Özlem KÜLTÜR 2, Halil İbrahim SAYGI 3, 1-Informatics Training Nurse, Private Medline Adana Hospital, TURKEY 2-Director of Nursing Services, Private Medline Adana Hospital, / Çağ University Öğretim Üyesi, TURKEY 3-Information Systems Specialist, Private Medline Adana Hospital, TURKEY	
Mobile Health And Smart Health Applications KOPMAZ Büşra*, <u>ARSLANOĞLU Ali**</u> University of Health Sciences, Istanbul- TURKEY – *Research Assistant**Asst. Prof.		
11:00 – 11:15	Coffee Break	

11:15 – 12:30	PANEL 3	HIMSS-EMRAM MODEL IN HEALTHCARE QUALITY AND THE IMPORTANCE OF DIGITALIZATION IN HEALTH
Chair	<u>Law. Gürbüz YÜKSEL</u> , T.R. Ministry of Health, General Directorate of Health Information Systems, Legal Adviser, TURKEY	
Speakers	<p>HIMSS-EMRAM Model in Healthcare Quality <u>Assist. Prof. ilker KÖSE</u>, Medipol University TTO Director. HIMSS TURKEY Director, TURKEY</p> <p>Importance of Data Security for Personal Data in Health Sector <u>Bahadır G. SARIKOZ</u>, Barikat Solutions, Ankara, TURKEY</p> <p>PARDUS Software Program <u>Kerim TÜZEL</u>, Tüzel Software, Ankara, TURKEY</p>	
12:30 – 14:00	Lunch	
14:00 – 15:30	CONFERENCE-3	JOINT SESSION -DIGITAL HEALTH - PATIENT RIGHTS FROM INTERNATIONAL PERSPECTIVE
Chair	<u>Prof. Dr. Seval AKGÜN</u> , Health Academician Society, Chief Quality Officer, Baskent University Hospitals Network, Professor, Baskent and St. John International University, ITALY/ TURKEY	
Speakers	<p>Digital Health Applications <u>Prof. Dr. Seval AKGÜN</u>, Health Academician Society, Chief Quality Officer, Baskent University Hospitals Network, Professor, Baskent and St. John International University, ITALY/ TURKEY</p> <p>“21st Century Healthcare – A paradigm shift through technology” <u>Dr. Zakiuddin AHMED</u>, President, Healthcare Quality & safety Association of Pakistan, Project Director, Riphah Institute of Healthcare Improvement & Safety, Program Director Digital Health, King Saud University, Riyadh</p> <p>Establishing Post Operative Pain Management Team <u>Dr. Dina BAROUDI</u>, Anesthesiology, Quality and Patient Safety Departments, Berlin, GERMANY</p> <p>Confidence Gap Between Healthcare Employees and Caregivers in Vaccination Programs in Kerala, Malappuram, INDIA <u>Anoop T.N;</u> Dr. Kesavan Rajasekharan Nayar; Muhammed Shaffi; Kamala Swarnam; Anant Kumar; Minu Abraham; Chitra Grace; Jinbert Lordson. Global Public Health Institution, Trivanan thapuram, Kerala, INDIA</p> <p>Prof. Dr. Kesavan Rajasekharan NAYAR, Global Public Health Institution, Trivanan thapuram, Kerala, INDIA</p> <p>“Safe” but Human Dignity is Compromised! Women’s Experiences during Hospital Births in Kerala, India <u>Dr Lekha D BHAT</u> Assistant Professor, Department of Epidemiology and Public Health, Central University of TamilNadu, Thiruvarur - INDIA</p> <p>Prof. Dr Kesavan Rajasekharan NAYAR, Prof and Head, Global Institute of Public Health, Thiruvanathapuam, INDIA</p> <p>Empowerment Initiatives of Women, Health and Quality of Life Among North East India, Manipur Meitei Community <u>Naorem Arunibala Devi Ph.D.</u>, Independent Public Health Consultant, INDIA</p> <p>Dr. Manal SHIRA, Alyamama Hospital, Riyadh, Saudi Arabia Ministry of Health, SAUDI ARABIA</p> <p>Dr. Nüşaba BABAYEVA, Medproinfo Medical Platform, Chief Editor, AZERBAIJAN</p>	
15:30 – 16:00	Coffee Break	

16:00 – 17:00	PANEL - 4	THE EFFECT OF INFORMATION SAFETY ON SERVICE QUALITY IN HEALTHCARE AND PROCESS MINING
Chair	<u>Asst. Prof. Gürbüz AKÇAY</u> , Denizli Private Surgery Hospital, Clinic of Child Health and Diseases, TURKEY	
Speakers	<p>The Effect of Information Security on Service Quality ÖLÇERLER GÖNEN, Zeynep, S.B. SBÜ. Tepecik Training and Research Hosp. TURKEY TÜTÜNCÜ, Özkan, Private Opera Yaşam Hospital, Antalya, TURKEY Gökhan ÜRKMEZ, Private Opera Yaşam Hospital, Antalya, TURKEY Quality in Health Related Websites Gürbüz AKÇAY, Denizli Private Surgery Hospital, Clinic of Child Health and Diseases, Asst. Prof, TURKEY Osman ÖZKARACA, Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Technology, Department of Health Information System Engineering, Asst. Prof, TURKEY Information Technology And Patient Safety Practices in Private Medline Adana Hospital Ülkü İZGİR –Private Medline Adana Hospital, Adana, TURKEY Performance Evaluation for Healthcare Processes with Process Mining Techniques Dr. Tuğba GÜRGEN ERDOĞAN, Asst. Prof. Ayça TARHAN Hacettepe University Health Informatics Institute, Computer Engineering, TURKEY</p>	
Nov, 17, 2018 – Saturday		
10:00 – 11:00	PANEL - 5	PROTECTION OF PERSONAL DATA
Chair	<u>S. Kaya KARS</u> , <i>Spesialist</i> , Antalya Quality Academy, General Manager, TURKEY	
Speakers	<p>Protection Of Personal Data, Standards S. Kaya KARS, <i>Spesialist</i>, Antalya Quality Academy, General Manager, TURKEY Protection Of Personal Data, Applications Ersen GENÇASLAN, DefineTechnology Solutions, General Manager, TURKEY Legislation on Protection Of Personal Data Law. Ali Fuat ÖZBAKIR, Antalya Bar Association, Brand and Patent Attorney TURKEY</p>	
11:00 – 12:00	PANEL - 6	BIG DATA AND TELEMEDICINE-TELERADIOLOGY APPLICATIONS IN HEALTH
Chair	<u>M. Fatih ULUÇAM</u> , TR. Ministry of Health, Head of System Management and Information Security Department, TURKEY	
Speakers	<p>The Importance of Branding and Image Management in Marketing Health Services Dr. Fatih ORHAN, SBU GSMYO, Asst. Prof. Head of Health Institutions Management Program, TURKEY Fırat SEYHAN, Specialist, SBU, Gülhane Training and Research Hospital, TURKEY Asst. Prof. Ali ARSLANOĞLU, SBU-, Department of Health Management, TURKEY Application of Telemedicine in Children Patients: Telepediatric Gürbüz AKÇAY- Denizli Private Surgery Hospital, Clinic of Child Health and Diseases, Asst. Prof, TURKEY Bünyamin GÜNEY – Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Technology, Department of Health Information System Engineering, Asst.Prof, TURKEY Teleradiological Problems in MRI in Our Country; Two Sides of The Cable Bünyamin GÜNEY, Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Technology, Department of Health Information System Engineering, Asst. Prof, TURKEY Gürbüz AKÇAY - Denizli Private Cerrahi Hospital, Clinic of Child Health and Diseases, Asst. Prof, TURKEY</p>	
12:00 – 12:30	Closing Session: CLOSING SPEECHES	
<u>Head of Scientific Committee, Prof. Dr. Seval AKGÜN</u> , Health Academician Society, Chief Quality Officer, Baskent University Hospitals Network, Professor, Baskent and St. John International niversity, ITALY/ TURKEY		
<u>Congress Chair; Law. Gürbüz YÜKSEL</u> , TR.Ministry of Health, General Directorate of Health Information Systems, Legal Adviser, TURKEY		

PLENARY PRESENTATIONS – BIOGRAPY

Prof. Dr. H. Seval AKGÜN

**Scientific
Committee Chair**

**Prof. Dr. Seval Akgün, Scientific Committee Chair
President, Health Academician Society, Turkey**

Professor Akgun is a Professor of Public Health in St. John International University, Italy and Baskent University School of Medicine, Turkey with more than 30 years of strong experience in data management, statistical analyses, quality and accreditation in health care, patient safety and epidemiological studies including the assessment of burden of diseases and health and nutritional status indices. She is also a quality expert and serving Baskent University as their Chief Quality Officer for the 10 hospitals that belong to the University since 1997.. The variety of research topics she has addressed with collaboration of several international technical supports demonstrates the wide scope of her interests in public health and her commitment to a comprehensive and holistic approach to health issues. She led a number of projects in the Middle East and Mediterranean Region, Central and Eastern Europe including projects supported by World Bank, EU and WHO on system reform and evaluation of alternative care delivery models and mechanisms, performance assessment, hospital surveying, patient care outcomes assessment, migrant health, burden of disease among many more such projects. She also accumulated considerable experience performing system assessment, capacity building and performance measurements of a variety of healthcare facilities in rural areas of Azerbaijan, Saudi Arabia, Abu Dhabi and several other Middle East and Eastern European countries. She serves a number of European, Turkish and international organizations as their advisor on healthcare reform and on system assessment and monitoring and delivered a number of workshops and seminars on system development, data management, and performance improvement to multiple health professional groups in Azerbaijan, India, Saudi Arabia, Jordan, Kuwait, Germany and some other countries. In her recent experience leading a country-wide project in Azerbaijan; Professor Akgun was able to develop a country-wide accreditation and licensing system. Professor Akgun completed a similar but much wider focus project for the Turkish Ministry of Health looking at the burden of the top ten diseases on the economics of the healthcare system in the country in collaboration with the WHO. As an international expert and health service researcher, Professor Akgun has been extremely active in the scientific presentation circles and has presented in excess of 200 presentations to a wide range of audiences world-wide. She is also a prolific writer and has to her credit more than 250 scientific articles, 6 books in such topics as quality and accreditation in health care, healthcare management, health system assessment and design, strategic planning and data management.

Lawyer

Gürbüz YÜKSEL

Congress Chair

**Law. Gürbüz Yüksel,
Ministry of Health, General Directorate of Health Information System, Legal
Coordinator, Turkey**

Personal Information: Birth Place: Şavşat Date of Birth: 05/17/1958 Marital Status: Married
Educational Background: Healthcare Management and Administration Mater's Degree, Ankara
University Faculty of Law Bachelor's Degree, Ankara Gevher Nesibe Health Education
Institute, Keçiören Ç. Health College.

Experience: 2012- General Directorate of Healthcare Information Systems, Legal Coordinator
1998-2012 Ministry of Health deputy general directorate of staff

1991-1998 Ministry of Health Legal Advisor

1982- 1991 Vocational School of Health, Teacher

Certificates: Pedagogical Formation Certificate, Flagship Senior Executive Certificate of Training
Hospital and Healthcare Management Certificate of Training, Cyber Security Certificate of
Training.

Publications: 1) First aid Textbook, 2) Articles which are published in different scientific
journals about " Human Resources in Healthcare", "Healthcare Management" and "Health
Legislation".

Currently is member of board and trustees in different agency and institute like foundation and
association.

**Prof. Dr. Nevzat
KAHVECİ**

Prof. Dr. Nevzat KAHVECİ, MD, PhD

**Professor of Physiology,
Uludağ University School of Medicine Department of Physiology,
Gorukle, Bursa Turkey**

Education:1981-1989 Ankara University School of Medicine (MD)
2010- Prof. Dr. Uludağ University School of Medicine Dept. of Physiology
Responsibilities: 2001-2004 Uludağ University School of Medicine; a member of Sub-
Commission on the Accreditation
2003-2004 Uludağ University School of Medicine; a member of the Board of
Accreditation
2003-2008 Uludağ University School of Medicine; a member of Postgraduate Medical
Education
Executive Committee: 2005-2008 Uludag University Health Sciences Institute Board of
Directors
2006-2008 Uludağ University Health Organization; Vice Medical Director;
2006-2008 Uludağ University Health Organization; a member of Quality and
Accreditation
Committee for Joint Commission International Accreditation:
2006-2008 Uludağ University Health Organization; a member of Quality Improvement
and Patient Safety Committee
2006-2008 Uludağ University Health Organization; a member of Governance, Leadership
and Steering Team
2006-2007 Uludağ University Health Organization; a member of Facility Management
and Safety Team
2007-2008 Uludağ University Health Organization; responsible for Facility Management
and Safety Team
2007 - Uludağ University; a member of Local Ethics Committee of Animal Experiments
2008 - Uludağ University School of Medicine; a member of Experimental Animal
,Breeding and Research Center for the Application of the Board
2011- Uludağ University School of Medicine; a member of Board

**Asst.Prof.Dr
Ayça TARHAN**

Asst.Prof. Dr. Ayça TARHAN,

Hacettepe University, Department of Computer Engineering, Ankara, TURKEY

Ayça Tarhan has been working as a researcher, lecturer, and practitioner in the area of software engineering for fifteen years. Her expertise areas include software quality, software development methodologies, software measurement, business processes, process maturity, and process analytics. She has BSc and MSc in Computer Engineering, and PhD in Information Systems of Informatics Institute of Middle East Technical University. She worked as a part-time lecturer in Software Management program of the Informatics Institute from 2002 to 2006. She was a visiting researcher from 2013 to 2015 in the Department of Industrial Engineering and Innovation Sciences, Eindhoven University of Technology, The Netherlands, where she worked on business process maturity and its application to healthcare domain. She currently works as an Assistant Professor in Computer Engineering Department, and as the Head of Department of Health Informatics program of Informatics Institute in Hacettepe University, Ankara.

**M. Fatih
ULUÇAM**

M. Fatih ULUÇAM

**T.R. Ministry of Health,
Head of System Management and Information Security Department,
Ankara, TURKEY**

**Asist. Prof. Dr.
Ali
ARSLANOĞLU**

Dr. Ali ARSLANOĞLU,

Health Sciences University, Department of Health Management, Istanbul, TURKEY

Ali ARSLANOĞLU; He was born in Çankırı in 1973 .He completed primary,middle and high school education in Ankara. He finished GATA Health Sergeant Preparation and Class School. He graduated Faculty of Economics, Anadolu University in 1998. Marmara University Social Sciences Enstitute, Management ABD. He completed masters degree in International Quality Management. He completed doctoral degree in Haliç University. He made contributions in a number of congresses, symposium and journals. He has 2 published books in first aid.

**Dr.
Fatih ORHAN**

Dr. Fatih ORHAN,

Specialist,

Turkey Ministry of Health,

University of Health Sciences, Instructor, TURKEY

WORK PLACE : SBÜ – Gülhane eğitim ve Araştırma Hastanesi, Lecturer

UNIVERSITY : Anadolu University "Public Administration

MASTER DEGREE : Gazi University *Hospital Administration

DOCTORAL DEGREE : Gazi Üniversitesi*Health Institutions Management (2010-2014 *ThesisPeriod)

WORK EXPERIENCE : In last 10 years, he has been in duty in 11 military hospitals as a quality coordinator and as a trainer of quality trainers.As a Hospital Management Specialist and Vocation Analyst, he is now about to finish his doctoral degree in Health Institutions Management in Gazi University. He as a lecturer at GATA Health Sergeant Vocational Academy, has many studies on quality, accreditation, patient safety, risk management and medical ethics.

S. Kaya KARS

S. Kaya KARS

Spesialist, Antalya Quality Academy, General Manager, Antalya - TURKEY

He was born in 1968 in Ankara. He completed his elementary education in Ankara Bahçelievler Primary School and his secondary education in Ankara Cumhuriyet High School. He graduated from the Ankara Balgat Technical and Industrial Vocational High School in 1985 as an Electrical Technician. He worked in a fuel company in 1985-1989 and in Tourism and Hospitality sector between 1989-1993. In 1993, he was entitled to receive a Bachelor of Science in Statistics from the Faculty of Science in Hacettepe University. In 1993 he received a certificate from the English and Business Administration courses at Linguarama Collage Birmingham U.K. In the same year, Richmond Collage and Brasshouse Birmingham U.K. She attended English courses. In 1993, he started to work at TSE Ankara Quality Directorate. In 1994, he was appointed to Istanbul Quality Department, then Quality Campus Quality Manager. In 2001, he graduated from Marmara University, Institute of Social Sciences, Department of Management, Master of Science in International Quality Management. In 2003, he was appointed to Antalya, and in 2005, he was appointed as Antalya Personnel and System Certification Manager and continued his duties until 2013; Instructor, Head Dentist of Vocational Qualifications Authority, External Auditor of Türkak Accreditation Agency, Kalder EFQM Assessor, Auditor of TOBB Accreditation System, ISO 9001 Quality, ISO 14001 Environment, TS 18001 Occupational Health and Safety, ISO 10002 Customer Satisfaction, TS EN ISO 50001 Energy Efficiency, 22301 Business Continuity and IQ NET SR 10 Social Responsibility Management Systems Lead Auditor. He has been a member of the Organizational Structure Development and Strategic Planning Committee of Akdeniz University. Since 2007, he has been conducting Advanced Management Techniques courses at various faculties in Akdeniz University. He founded Antalya Quality Academy in 2018 and is married with one child.

**Av. Ali Fuat
Özbakır (LL.M)**

Lawyer Ali Fuat Özbakır (LLM)

IT Specialist, Trademark and Patent Attorney, Özbakır & Dağyar Law Office, Türkiye

He was born in 1969 in Burdur. In 1992 he graduated from the Faculty of Law of the University of Ankara. After completing his undergraduate studies, he completed his internship and has been working since 1993 as a freelance lawyer in Antalya. In 1997 he founded the law firm Özbakır & Dağyar. He started his Master's Degree at Kadir-Has-University in the Department of Private Law at the Institute of Social Sciences and completed his diploma thesis in Internet Law and International Trade. He is currently studying at Anadolu University Management for Information Systems. He maintains an office in Antalya and Germany. He is an expert in IT, internet, technology law as well as in international private and commercial law. He knows the European Union legislation very well. Ali Fuat Özbakır is a trademark and patent attorney, mediator and an expert. Furthermore, he has written legal documents in German, English, Russian and French and is active in these areas due to the extensive experience in a very wide range. He is a German and a Turkish citizen. He is the author and publisher of the Turkish Commercial Code, Guidelines on Real Estate Investment in Turkey for Foreigners, and Industrial Property Law in Turkish and English. Ali Fuat Özbakır continues his legal work and scientific activities in the field of Internet and IT law, especially in the field of KVKK.

**Ersen
GENÇASLAN**

Ersen GENÇASLAN

Define Technology Solutions, General Manager, TURKEY

Ersen Gençaslan was born in Ankara in 1978. He completed secondary school in Ankara and high school in Kemer, Antalya. After graduating from Süleyman Demirel University - Information Management with associate's degree, he studied hospitality management at Anadolu University. He started working in several IT companies after completing his education on System Management in 2001. He started working in TatBeach Golf Otel which was his first work experience in tourism sector. Later on, he worked in Silence Beach Resort as IT specialist and a Sueno Hotels as Group IT Manager. Working within Sueno hotels for 13 years, he successfully adopted his responsibilities such as hotel opening, system setup, project planning and putting these projects into effect.

In order to contribute to those working in IT sector he founded a website, bilisimtoplulugu.com in 2009. By doing so he aimed to bring IT people under the same roof, spread the news on IT sector and communicate faster.

He is still carrying on his participation as Vice chairman of Antalya IT Association where he became a member in 2010. In 2018, he founded his company, DEFINE TECHNOLOGY SOLUTIONS. He provides consultancy services such as future planning and assessment in digital transformation. He also takes part as IT expert and team leader within KVKK Consulting.

Mehmet ALTUN

Mehmet ALTUN

Başkent University Hospital, I.T Department, Ankara, TURKEY

Birth Place - Date of birth: Şavşat-ARTVİN / 15.03.1968

1995 Graduate. - Anadolu University Faculty of Economics (ESKİŞEHİR)

1986 Gr. - Başkent Highschool -ANKARA

1983 Gr. - Balıklı Secondary School - ARTVİN

1980 Gr. - Reinöhlschule Heilbronn, Böckingen – GERMANY

Başkent University - Vice Director I.T Department (1992.....)

Work Description: Managing and establishing the University Health Institutions Hospital IT Systems

**Mustafa
YILMAZ**

Mustafa YILMAZ

TSE- Turkish Standardization Institute, Ankara, TURKEY

He graduated from Erciyes University Computer Engineering Department. He worked in the Department of Information Technology in the Ministry of Energy Electricity Generation Inc. General Directorate between the years 2007 and 2010. Since 2010, he is an international auditor for TS ISO / IEC 15408 Common Criteria, TS ISO / IEC 15504 Software Process Improvement and Capability dTermination (SPICE) standards and has worked as a certification and inspection expert in many Information Technologies standards such as TS 13298 Electronic Document Management Systems, TS ISO/IEC 25051 (Requirements for quality of Software and instructions for testing) within Turkish Standards Institute. He is currently working as the Acting Head of Information Technologies Testing and Certification Department at TSE. He is a member of the International Common Criteria Development Board (CCDB).

ORAL PRESENTATION ABSTRACTS

November, 15, 2018 – Wednesday -----

OPENING CEREMONY and OPENING CONFERENCE and SPEECHES -1

Prof. Dr. Seval AKGÜN, Congress Chair,

President, Health Care Academician Society, Chief Quality Officer,
Baskent University Hospitals Network, Professor, Baskent and St. John International University, ITALY/ TURKEY

Prof. Dr. Faruk BİLİR,

KVKK –Head of Personal Data Protection Authority,
Ankara, TURKEY

Dr. Ünal HÜLÜR,

T.R. Ministry of Health, Antalya Local Health Authority,
Antalya, TURKEY

Avşar ASLAN,

T.R. Ministry of Health,
Head of Patient and Employee Rights Department,
Ankara, TURKEY

Law. Gürbüz YÜKSEL,

T.R. Ministry of Health,
General Directorate of Health Information Systems,
Legal Adviser,
Ankara, TURKEY

M. Fatih ULUÇAM,

T.R. Ministry of Health,
Head of System Management and Information Security Department,
TURKEY

Mustafa YILMAZ,

TSE- Turkish Standardization Institute,
Ankara, TURKEY

Ministry Of Health Health Information Network (SBA) Project

ULUCAM, Mehmet Fatih

T. C. Ministry of Health, Directorate General of Health Information Systems
Head of System Management and Information Security Department
Ankara Turkey

ÖZET

LOGIN : It is a nationwide health network created to enable the institutions and organizations of the Ministry of Health to use their resources and health data in a common and reliable manner.

GOALS : SBA enables fast communication between health institutions and organizations, and connection points in health facilities provide fast communication up to 100 times faster than existing connection speeds (internet access). Before the SBA, data was sent over the Internet without encryption and the data exchanges were made open to all risks on the internet. Since the private health network is operated as a closed system, a secure infrastructure has been established against the information security threats and attacks from the outside world.

METHOD : Safe transfer and communication of health data with the provincial organization of the Ministry of Health; prepared by using multi-point multi-point technology (MPLS VPN, Multi-Protocol Layer Switching, Virtual Private Network).

FINDING : The SBA project has been implemented by the end of 2014, and as of October 2018, 171 collection points and 3109 endpoints have been completed and all stakeholders serving in the health sector have been targeted to communicate over this secure network.

RESULT : Within the scope of the Ministry of Health's SBA Protocol, approximately 19 million TL is saved annually from the value-added services provided under the entire infrastructure and project.

In addition to the financial savings, the Ministry of Health has been implementing the SBA as of 10.08.2016 by integrating it with other ministries and institutions (Ministry of Interior, by integrating SBA) into a more secure virtual network, The Ministry of Commerce, Social Security Institution and TUBITAK was integrated to ensure that health data and inter-institutional data were communicated through a secure infrastructure. In this way, providing health services without a need for internet access has been provided with an uninterrupted and secure infrastructure.

Cyber Security Violations and Legal Results in Health

Lawyer Ali Fuat Özbakır (LLM)

IT Specialist, Trademark and Patent Attorney
Özbakır & Dağyar Law Office, Turkey

- Block chain
- Cyber security
- Terms and Concepts Related to KVKK under Law No. 6698 and International Rules (eg GDPR)
- Specially Qualified Personal Data Concept
- Protection of Personal Data in Blockchain System
- Security Violations Regarding the Health Sector and Personal Data
- Processing Personal Health Data and Providing Privacy
- Legal, Technical and Administrative Measures to be Taken
- Legal, administrative and criminal sanctions

STANDARDS AND STANDARD APPLICATIONS IN HEALTH INFORMATION AND INFORMATION SAFETY

YILMAZ, Mustafa

TSE Head of Information Technology Testing and Certification Department
Ankara, TURKEY

ABSTRACT

Today, the developments in information technologies directly affect other sectors and change the business models of the sectors. The health sector is one of the leading sectors that have changed. With the reflection of the developments in the information technologies to the health sector, it is ensured that citizens can reach health services more easily and get faster results. With the use of artificial intelligence, it is possible to make faster and more accurate diagnostics, and making more sensitive operations with the use of robotic and autonomous systems are made possible thanks to developments in the field of informatics. Health Information Management Systems (HIMS) are at the center of all these developments. The health sector, by its very nature, has access to the confidential information of the citizens, this situation makes it very important that the quality, security and compliance of standards of the software such as Hospital Information Management System and Laboratory Information Management System which record and process that confidential information of the citizens. The Ministry of Health issued its 2015-17 circular on the importance of information security and quality, in this circular TS ISO / IEC 15504 SPICE, TS ISO / IEC 15408 Common Criteria and TS ISO / IEC 27001 ISMS standards, which the Turkish Standards Institute also certifies, are mentioned.

TS ISO / IEC 15504 SPICE standard, which controls the entire life cycle of the software from the elicitation of requirements to maintenance processes, aims to ensure that the software complies with all the requirements of the customers. Alongside of Software Engineering processes such as elicitation and analysis of customer requirements, creation of software design for the analyzed requirements, coding and testing of software in accordance with the design; management process such as project management, risk management and supporting process such as documentation, problem resolution and change request are considered in scope of SPICE Standard.

TS ISO / IEC 15408 Common Criteria Standard is standard for IT security and it's certifications are recognized by 28 countries such as Turkey, USA, UK, France Japan and Canada. It scales the security provided by the product or the system, allowing the customer to know the assurance level of the product used.

Information Security Management Systems (ISMS) is a set of policies, procedures, processes and systems that manage information security risks such as cyber attack, data leak. TS ISO / IEC 27001 is an international standard that defines the requirements of Information Security Management Systems (ISMS).

In the speech, details of the above-mentioned international standards and certification processes will be explained and the importance of information security and compliance with standards in health information systems will be discussed.

Speaker

Cyber Security Violations in Health

Law.Gürbüz YÜKSEL, LLM, Congress Chair,

T.R. Ministry of Health, General Directorate of Health Information Systems, Legal Adviser,
Ankara, **TURKEY**

Abstract

The expected benefit from this study; To raise awareness about cyber attacks in health. The final output is to provide institutional and individual security measures to prevent cyber attacks, particularly in the healthcare sector, in relation to service providers / clinics and those related to medical device technology. In our country, although the regulations on the health / hospital basis have been made in the field of cyber security, there is no technical scientific study to protect medical devices from cyber attacks. Again, specifically, there are no legal regulations on this issue, but indirectly, this is not included in any legislation. For the last two years, the safety of medical devices has been listed in the Guidance on Information Security Policies of the Ministry of Health

In the Turkish Penal Code no. 5237, although there is no specific concept of cybercrime, there is an arrangement under the title of "Cybercrime" and this arrangement consists of only four items; Considering the ever-evolving technology and emerging threats, it may lead to the impunity of new cybercrime in the context of the principle of legality.

In this study, examples of different cybersecurity violations around the world and in our country will be presented and the legal consequences of cybersecurity violations and precautions against cyber attacks will be explained.

Speaker

Big Data in Health

Prof. Dr. Seval AKGÜN,

Health Care Academician Society, Chief Quality Officer, Baskent University Hospitals Network, Professor,
Baskent and St. John International University, **ITALY/ TURKEY**

ÖZET

We live in a world in which big data and its appropriate usage are critical to the success of companies and individuals. Since the individual computer system had been introduced to our daily lives in 1980s, the computerized health information systems became the core element of health services, the diagnosis and treatment patterns has been changed, the etiology of the diseases was understood better and the detailed data was started to be used in patient records and health care services. Thus, the awareness of the big data need to be coordinated in the field of health is evident and health informatics has become increasingly self-growing and nurturing. This increased knowledge and comfort increasingly changed the behavior of physicians and patients have increased their expectations. With the development of health informatics, there have been important changes and developments in the medical practice applied today. In this presentation Prof. Akgün will talk on the importance of big data in health and its implementation.

BLOCKCHAIN TECHNOLOGY ADOPTION IN HEALTHCARE FROM A DIGITAL MATURITY PERSPECTIVE

Ayça TARHAN

Software Engineering Research Group
Computer Engineering Department, Hacettepe University, Ankara

ABSTRACT

With its ability to manage distributed data that could be verified according to smart contracts between data providers, blockchain technology is a candidate to be the focus of the technological solutions of the upcoming years for such purposes as storing and sharing personal data in health services, registering and approving health protocols, establishing a reference for the interoperability of health information systems, etc [1,2,3]. Yet, the widespread use and adoption of this technology in health services is largely dependent on the digital maturity of processes operated in health institutions and the information systems that support them [4,5]. In this talk, factors for adopting blockchain technology in health services are investigated from a digital maturity perspective, and possible obstacles to meeting these factors are examined. The principles and practices that are expected to be met in the context of digital maturity are discussed in order for health institutions to adopt this technology in a shorter term and efficiently.

REFERENCES

- [1] Engelhardt, M. A. "Hitching healthcare to the chain: an introduction to blockchain technology in the healthcare sector", *Technology Innovation Management Review*, 2017; 7(10): 22–34. Doi: 10.22215/timreview/1111
- [2] Kuo, T.T., Kim, H.E. & Ohno-Machado L. "Blockchain distributed ledger technologies for biomedical and health care applications", *J Am Med Inform Assoc.*, 2017; 24(6): 1211-1220. Doi: 10.1093/jamia/ocx068
- [3] Gordon, W.J. & Catalini, C. "Blockchain technology for healthcare: facilitating the transition to patient-driven interoperability", *Computational and Structural Biotechnology Journal*, 2018; 16:224-230. Doi: 10.1016/j.csbj.2018.06.003.
- [4] Wang, H., Chen, K. & Xu, D. "A maturity model for blockchain adoption", *Financ Innov*, 2016; 2: 12. Doi: 10.1186/s40854-016-0031-z
- [5] Holotiuik, F. & Moormann, J. "Organizational adoption of digital innovation: The case of blockchain technology", in *Proceedings of ECIS 2018*, <http://ecis2018.eu/wp-content/uploads/2018/09/2189-doc.pdf>

Fundamentals of Blockchain

Asst. Prof. Adnan ÖZSOY,
Hacettepe University, Informatics Institute,
Ankara, TURKEY

Integrity and Data Sharing of Electronic Health Records: Bolu Provincial Health Directorate Good Practice Example

Selim SAĞOL - Muhammed Emin DEMİRKOL - Zeynep BAYSAL -Filiz KAMA
T.R. Ministry of Health Bolu Local Health Authority, Bolu, TURKEY

Abstract

Keeping the health records has changed and improved from the past to the present, from the most primitive record form to the electronic recording system used today. While the information of the patients were recorded in writing, there were big problems in keeping the information regularly, protecting and archiving the information. With the development of technology, the recording of the information in the electronic environment contributed to the creation of new recording areas as well as solving the problems. In parallel with the increase in the number of users and their usage areas, their content, scope and structures have also changed. Accurate and thorough recording of patient and treatment records at every stage of health services and ensuring data integrity are of great importance in many respects. Health records are used as a source of medical research, education and scientific studies, statistical evaluations, cost studies and legal processes, as well as ensuring the continuity of treatment.

Since health care organizations are multi-faceted service providers, services should be complementary. Nowadays, in order to manage and monitor health services in the best way, it has become necessary to establish a database with computer-based technologies and electronic medical recording systems have been developed. With this formation, health services will be accelerated, duplicated records will be prevented and data integrity will be ensured. Health institutions use data integration systems consisting of different hardware and software in order to transmit and use all kinds of information to be used in the provision and management of diagnosis and treatment services in the fastest way.

The aim of this study is to introduce and share the positive effects of the system which provides the possibility of working in a centralized way without the central server system in order to ensure the integrity of the health records and data sharing between the health facilities in Bolu Provincial Health Directorate.

The Effect of Digitalization of Hospitals on Health Services and Employees: The Case of Genç State Hospital

Associate Prof. Dr. Sedat BOSTAN- Gümüşhane University, Faculty of Health Sciences, Department of Health Management, TURKEY

Ayşe TÜTÜNEN2-2.Gümüşhane University, Faculty of Health Sciences, Department of Health Management, TURKEY

Abstract

Aim: The aim of this study is to measure the effects of digitization levels of health services and institution functioning on health services and employees.

Method: The research was carried out with semi-structured interview technique. The results of the interview were prepared by the researchers as a result of literature review and expert opinions. This research was carried out in Bingöl, Genç State Hospital. Semi-structured interview interviews were conducted with two managers, three doctors, four nurses, a midwife, an information technology specialist, a medical secretary and three health technicians. Interview responses were recorded in voice, then analyzed and converted into Excel descriptive table. The answers were read and encoded and the encodings were checked by the authors.

Results: The digitalization effort and level of the hospital were known by the employees. Digitalization was defined as “not using paper”, applying the right medication to the right patient, and switching to technological environment. With the digitalization, “in practice, the error rates have decreased, more effective, efficient and professionalism is increased, the records are easier to reach, economic contribution. There are different opinions about the patient's treatment process, different opinions about the effect on patient satisfaction, having a positive effect on hospital management services and having different opinions about the effect of the communication between employees.

Conclusion: In general, there are employees who have different views, even though it has been stated that increasing the level of digitization of hospital services has contributed positively to service processes and practices. It may be said that efforts are needed to ensure that the innovations and conveniences brought by digitalization within the hospital are adopted by in-service training programs to hospital staff.

Keywords: Health Informatics, Digital Hospital, Digitalization of Health Services, Health Worker, Young State Hospital

November, 16, 2018 – Friday —————

Speaker —————

A Blockchain Based Approach to The Interagency Sharing of Patient Records

Akif Çavdar, ***Assistant Prof. Adnan ÖZSOY***, Hacettepe University Health Informatics Institute, Hacettepe University, Computer Engineering,
Ankara, TURKEY

ÖZET

Ensuring the safety of patient records, protecting the integrity of the data, protecting the privacy of patients and sharing patient statistics anonymously to the interested institutions and organizations are some of the most prominent problems of healthcare informatics. Until recently, existing data storage and data sharing methods are insufficient to fully solve these problems. In particular, two most important reasons for failure are centralized authority for data storage and the necessity of trusting this authority by patients. The new emerging blockchain technology has broken the ground with its structure that protects the integrity of the data by encryption methods and eliminating the necessity of trusting to a central institution or a third party. In this respect, blockchain technology is to guarantee a safer and easier use of information for all stakeholders in the field of healthcare. One of these facilities is that patients can manage their own medical record and allow the necessary permits for a doctor or a third person to see this information. By doing this, the patient can share the records more quickly and efficiently to different doctors in different hospitals. In addition, this method does not encounter any problems such as loss of past patient records. An additional system can be established for interested parties who want to obtain patient records in return for supporting the structures that constitute the blockchain, which is called mining.

In this study, state of the art has been examined and a model is provided in which the data of the patient record is stored by the provider, the permissions for sharing the records are stored in a blockchain structure and the structures and infrastructure that will create the blockchain will be provided by the institutions that want to reach the patient records. In the development of the model, the Ethereum blockchain platform and Python were used as the programming language. Solidity for smart contract and web3.py library are used for linking. A storage and record sharing simulation was performed for some patient records produced synthetically with the developed application. Within the application data ownership, display of permissions, new registrations and registration updates are performed, and additionally an infrastructure for data sharing is provided.

Drug Safety of Health Information Systems

Turkut BULUT, Mehmet ALTUN

Başkent University Hospitals Network, Director of Health Information Systems, Ankara, TURKEY

ÖZET

Information technologies that grows rapidly today are carrying the health technologies to a new era. Interaction between health and technology has improved the usage and ability between patient, doctor and health institution to the top level. By the integration of technology to health informatics, information exchange became safer and faster.

Improvements in medicine industry that occurred in recent years along with the big evolution in medicine and technology brings risk of error in all areas of applied medicine although it allows many new active substance.

Considering that drug takes place almost in every step of modern medical practice and from the production stage until the implementation of the patient, it makes the manageable systematic studies obligatory in order to prevent errors due to drugs

Rareness of studies that shows how to provide drug safety, increases the importance of the drug safety studies in health institutions.

In this study, it's aimed to enlighten the practitioners and provide guidance as to the benefits of the medication management system used in hospitals alongside to ensure drug safety and reduce medication errors. In this context, classical method and single dose medicine management system has been examined and informations are given about the benefits it has provided.

KEY WORDS: Hospitals, HIS, Drug, Drug Safety, Drug Management

Mobile Health and Smart Health Applications

KOPMAZ Büşra*, **ARSLANOĞLU Ali****

University of Health Sciences, İstanbul-TURKEY

*Research Assistant**Asst. Prof.

Abstract: Technology is developing with the world that is in a state of continuous change and development, and it is becoming one of the indispensable building blocks of the health field as it is in all fields. Mobile devices that play a key role in facilitating everyday life also play an important role in the individual follow-up and organization of health data. Intelligent health practices that integrate with our lives by means of mobile applications through mobile application stores provide convenience for users in matters such as reproductive health, healthy nutrition, disease prevention, physical activity and keeping individual health records. Comparing the positive and negative features of smart health practices that have become an important part of everyday life, it is seen that important contributions are made to the users and that measures against the negative effects and possible threats should be taken.

Aim: The purpose of this study is to examine the smart health practices that are under the mobile health heading.

Result: Mobile health applications will be complementary in many areas where traditional health services cannot be maintained. Developing technology promises that health-related practices will be used more widely in daily life. Entrepreneurs should be encouraged in order to increase the use of technology and smart health applications, research and development projects should be supported in every field of life of health.

Special Medline Adana Hospital Integration Of Nursing Forms And Patient Safety

IZGIR Ulku 1 Kultur Ozlem 2 Saygi Halil 3

1 IT Training Nurse, Private Medline Adana Hospital, Adana, Turkey

2 Nursing Services Director, craving Culture, Private Medline Adana Hospital / University Lecturer Ages, Adana, Turkey

3 Information Systems Specialist, Private Medline Adana Hospital, Adana, Turkey

ABSTRACT

LOGIN: One of the aims of all the countries in the world is the formation of a developed society structure consisting of healthy individuals. Achieving a healthy and developed society can only be achieved through a well-organized health system. In this context, health services have a privileged place in developed and developing countries.

The modern health care system uses many advantages of information and communication technology to increase the quality and quantity of health care providers. In health care institutions, nurses constitute the largest group using clinical information. It is important to use new technologies and electronic patient registration to improve knowledge in nursing practice.

GOAL: The use of information and communication technologies in the developing and changing health care system with scientific and technological developments is increasing rapidly. Joint Commission International (JCI) International Patient Safety Hospital Accreditation standards, Turkey Health Quality Assessment (SKS) scope created in our hospital nursing assessment and ensuring the integration of patient care forms, systems, nursing and health protection form the basic building blocks of the occupation, to instantly cure the disease, nursing care services It is aimed to ensure that the nursing practices are recorded in an accurate and complete manner without any interruption, as well as to ensure that it is reached whenever necessary.

METHODS AND FINDINGS: Quality Documentation System Joint Commission International (JCI) according to International Patient Safety Hospital Accreditation standards, forms of patient care, evaluation forms, additional evaluation forms vital signs, fall risk, pressure ulcer follow-up, intensive care patient monitoring, patient transfer forms, pain diagnostic forms computer environment. A pilot region was selected and the nursing evaluation forms computer system was used in patient care. The application was analyzed and reported to the relevant committees. Electronic patient records did not cause any loss of time and the data were stored. In the future, the number of computers throughout the hospital, including clinics and intensive care, was increased and the practice was expanded. Nurses, which are integrated with the website, can prevent the medical problems that may occur before the nurses are prevented by medical data-based systems.

RESULT: In our hospital, nursing patient care forms prepared within the scope of patient safety standards were reached with the integration of nursing patient care forms, creating evidence for nurses, providing effective communication with health team, saving time in patient care, results of patient and employee satisfaction.

Key Words: nursing, nursing process, Service Quality Standards, patient safety

Speaker

HIMSS-EMRAM Model in Healthcare Quality

Assistant Prof. ilker KÖSE,

Medipol University TTO Director.

HIMSS TURKEY Director,

İstanbul, TURKEY

Speaker

Importance of Data Security for Personal Data in Health Sector

Bahadır G. SARIKOZ,

Barikat Solutions,

Ankara, TURKEY

Speaker

PARDUS Software Program

Kerim TÜZEL,

Tüzel Software,

Ankara, TURKEY

Speaker

Digital Health Applications

Prof. Dr. Seval AKGÜN, MD, PhD Congress Chair;

Coordinator, Total Quality Management Center,
Başkent University Hospitals Network, Director,
Health Academician Society, **TURKEY**,
Adjunct Professor St. John International University, **ITALY**

Abstract

Digital health has a crucial role to play in improving the reach, impact and efficiency of modern healthcare. The Turkish healthcare sector recognised this transformation years ago, and now develops some of the most sophisticated systems in the world for tracking, managing and delivering patient-centred services. Digital health means; patients will benefit from the technologies like telecare, telehealth, mHealth, eHealth, artificial intelligence in health and use of big data, wearable and portable medical devices, smart hospital practices, innovations in medical education, medical and surgical robots. Digital health provides to patients cost-effective and comfortable service controlling their illnesses and making them better in a short time. It gives means to clinicians, managers and researchers to care and more effective treatment planning and presentation and improves through perfect knowledge transfer and analysis of vital information. In this presentation we will discuss the importance and the implementation of digital health.

Speaker

Empowered Patients – New Fundamentals of Healthcare

Dr. Zakiuddin AHMED,

President, Healthcare Quality & safety Association of Pakistan,
Project Director, Riphah Institute of Healthcare Improvement & Safety,
Program Director Digital Health,
King Saud University, Riyadh, **PAKISTAN**

Speaker

How does telehealth improve healthcare access in communities

Dr. Manal SHIRA,

Alyamama Hospital, Riyadh, Saudi Arabia Ministry of Health,
SAUDI ARABIA

Abstract:

As the population grows and ages and medical advances are made which prolong life, demands increase on health care system.

Health care providers are also being asked to do more, with an increase in funding ,or are encouraged to move to new models of funding and care such as patient centered or outcomes based, rather than fee-free-services. Some specific health professions already have a shortage when rural setting .Lack of transports, lack of mobility ,decreased funding or lack of staffing restrict access to care. Telehealth can bridge this gap. Telehealth has great potential to expand access and improve the quality of rural healthcare. It can reduce burdens for patients, such as travel to receive specialty care, and improve monitoring, timeliness, and communications within the healthcare system.

Telehealth is the transmission of health-related services or information over the [telecommunications](#) infrastructure. The term covers both [telemedicine](#), which includes [remote patient monitoring](#), and non-clinical elements of the healthcare system, such as education.

In this presentation we will review:

- The definition of telemedicine , telehealth and telecare
- The benefit and the telehealth modalities.
- Uses and future

Speaker

Dr. Nüşaba BABAYEVA,

Medproinfo Medical Platform, Chief Editor,
AZERBAJIAN

Trust deficit between Health workers and care givers in Vaccination programs in Malappuram district of Kerala, India.

Dr. Anoop T.N; Prof. Kesavan Rajasekharan Nayar; Dr. Muhammed Shaffi; Dr. Kamala Swarnam; Dr. Anant Kumar; Mrs. Minu Abraham; Dr. Chitra Grace and; Mr. Jinbert Lordson. Global Institute of Public Health, Thiruvananthapuram , Kerala, **INDIA**

ABSTRACT

Having achieved very good immunization coverage even in the early eighties, the South Indian state of Kerala had significantly reduced the morbidity due to vaccine-preventable diseases for more than two decades. Malappuram district in northern Kerala is witnessing strong resistance to childhood vaccines, and multiple factors have been attributed to the same. The present research tried to understand the role of anti-vaccine social media messages in influencing the relationship and trust between caregivers and health workers. It also studied how the deficit in caregivers' trust on health workers influence their decisions on childhood vaccination. The study through qualitative in-depth interviews and Focus Group Discussions found that one of the important factors, which contribute to non-acceptance, is the influence of patriarchy. This may be linked to religion also though only in a limited sense because it is largely a social reality that fathers are the decision-makers in many families cutting across religion. And in most cases these are absentee-fathers who work in the Middle-Eastern countries. It is reported that negative messages regarding vaccination are targeted only on Muslim communities as others do not get such messages. There is also another trend which is closely linked to beliefs. People believe that vaccination is for depopulation agenda. Negative messages are circulated mostly through the different WhatsApp groups, rather than individual messaging. Most of the messages have anonymous sender, which is received by the members of the group and forwarded in most cases to other groups or individuals without any content verification on their part. No one is aware about from where such messages originates since almost all of them doesn't have any mention about the author. Lack of technical knowledge of health care providers to answer the questions/ concerns of parents on vaccination is the most important factor which create trust deficit between parents and health care providers. Despite being a Muslim dominated district, religion plays a minor role in the anti-vaccination campaigns. Myths about vaccinations do exist in the community which needs to be addressed. The presence of a strong vaccine critical lobby and their extensive social media presence seem to have influenced the trust between the caregiver and the health care providers. It is evident that it is a challenging task to address some of these issues which can only be achieved through a multi-pronged strategy. What could be the solution? Developing appropriate communication strategies could be one. Enabling health workers to confidently counter the propaganda and equipping them with technical competence including ability to answer questions is another approach. These can only facilitate positive actions and we certainly need a sustained long-term action for creating a positive climate.

Speaker

Establishing Post Operative Pain Management Team

Dr. Dina BAROUDI,

Anesthesiology, Quality and Patient Safety Departments,
Berlin, GERMANY

Speaker

Empowerment Initiatives of Women, Health and Quality of Life Among North East India, Manipur Meitei Community

Naorem Arunibala Devi Ph.D.

Independent Public Health Consultant,
INDIA

ÖZET

The paper highlights the complexity in understanding women's empowerment inspite of women being economically independent. Given the fact that women's economic access is one of the key factors towards the process of empowerment in a woman's life, mere access is too inadequate without women's right in the decision-making process. Using quantitative-qualitative techniques, the paper highlights the status of women weavers' in the North-East India, Manipur. Micro-credit financing to an extend helped women in advancing their economic wellbeing but failed to assure their individual well-being although they substantially contributed to the welfare of the family. Women often define and describe happiness and well-being from the point of the other. This could be directly linked to the ascribed gender roles in the patriarchal social structure among Meitei community in Manipur. Analysis of power relations need to start from women's access to the decision-making process within the family. This fundamental level is very crucial in understanding human relations in general and women's status in particular. It is found that less inequality and less discrimination among men and women in the household are important factors which contribute to women's involvement in decision-making and a higher empowerment status than financial autonomy alone. To conclude, economic access can only ease certain levels of dependency but fails to assure complete autonomy, empowerment and quality of life in a context where patriarchy rules.

“Safe” but Human Dignity is Compromised! Women’s Experiences during Hospital Births in Kerala, India

Dr Lekha D Bhat, Assist.Prof., Department of Epidemiology and Public Health, Central University of TamilNadu, Thiruvavur, **INDIA**

Dr Kesavan Rajasekharan Nayyar (Prof and Head, Global Institute of Public Health, Thiruvananthapuram, India

ABSTRACT

The recent literature on institutional childbirths has exposed a crucial gap in quality care that women receive in maternity health facilities and about the disrespectful and abusive treatment women receive in both rich and poor countries. Taking this debate forward, we believe that rather than indifferently using the term “dignity” it is important to understand how birthing women and health care providers articulate and conceptualise human dignity in birthing. We conducted a qualitative study in Ernakulum District, Kerala, Southern India where we interviewed birthing women in public and private hospitals. Interview schedule, observation of childbirth in labour room has helped to capture the dignity violation and human rights violation in detail. As per the NFHS III data Ernakulum district has registered 100 percent institutional deliveries; Government of India report in 2012 states that maternal mortality of the State is 66 compared to the national average 178 per 100,000 live. The study revealed that physical accessibility and availability of institutional facilities is not the adequate condition to have an empowering, dignified birthing experience. Women demanded a continuum of care ranging from adequate rest during pregnancy to paid maternity leave (for women employee of unorganised sector) to control of use of unwanted, harmful, excessive use of medical technology on their bodies.

The women who accessed the public hospitals articulated/ conceptualised dignity during birthing as follows: no discrimination in the matters related to access to doctor, availability of drugs, availability of free food/ clean water/ clean toilets, absence of shouting and brutal speeches, absence of bribes in the maternity wards, absence of sexually vulgar comments and physical abuse. Caste dimension was visible when women from schedule caste background shared experience about untouchable attitude shown by the care providers. Other aspects highlighted were rudeness, indifference, disregard, objectification, intrusion, labelling and deprivation. Obstetric violence and objectification of body was reported more by schedule caste women and Muslim women. Despite the cash transfer programme under Janani Sishu Suraksha Karyakramon an average the out-of-pocket expenditure was Rs 8750/- whereas cash transfer was only for Rs 1000/. This amount was mainly due to bribe demanding at various levels of health care system. Rather than cash transfers the two factors that attracted women to the hospital were a deeper consciousness of women to have safe childbirth and unavailability of alternate care providers like midwives/ dais in the district.

The women who accessed the private hospitals had very different understanding about what constitutes dignified birthing experience in the hospitals. Rather than abandoning them in the labour rooms, being considered as a unique and complete individual with her own agency was the most important aspect. Information sharing and being part of decision -making, ensuring some level of autonomy, accommodating the culture specific requests were prerequisites of dignified experience. Finally, the use of unwanted, excessive medical technology on their bodies were considered as dignity violation. Other dimensions mentioned were about contempt, dependency development and condescension. It was observed that Rs 58340/- was the average out of pocket expenditure incurred upon the woman who had a normal vaginal birth, whereas for caesarean section the rates were kept quite close to the normal delivery expenses (Rs 61230/-).

Healthcare providers have demonstrated much narrow, compartmentalised understanding about human dignity in birthing. According to them, all women have dignity, but asserted that they are entitled to graded dignity; this depends upon class, religion and ability to pay. All women are entitled to be considered a “patient” and fellow human being. According to them, this can be ensured by listening; Nurses dedicating some personal time; obtaining informed consent.

This research with women from Kerala shows how they aspire to have control over their birth experiences and want to be treated with dignity and respect; The conditions that promote undignified birth experience reside in the asymmetrical relationship between the actors; experience and expertise; the rhetoric and reality. Women want to exercise their choices and use their agency and want to actively engage in labour rather controlled by health care providers and medical paraphernalia. These findings suggest several levels at which interventions are necessary that might mitigate dignity violation in maternity wards.

The Effect of Information Security on Service Quality

ÖLÇERLER GÖNEN, Zeynep, S.B. SBÜ. Tepecik Training and Research Hosp. İzmir, TURKEY TÛTÛNCÛ,
Özkan, Private Opera Yaşam Hospital, Antalya, TURKEY
Gökhan ÜRKMEZ, Private Opera Yaşam Hospital, Antalya, TURKEY

INTRODUCTION : With the developments in information technologies, more information is transferred to electronic media, stored, processed, put into service and carried. The intensive use and mobility of information on electronic media brings together various security risks and problems for individuals, companies and institutions. Providing information security in institutions has become very important in terms of image, reliability and continuity of activities of the institution. Information security can also affect the quality of the service provided. The fact that the services are abstract due to the basic feature makes it difficult for the beneficiaries to evaluate the quality of the service before receiving the service. The service providers in the health sector, who apply their knowledge and skills, adapting to the processes they are in, and self-assessing at every stage of the service process (Tütüncü et al., 2007), internal customers can take the views of employees to evaluate the service quality.

PURPOSE: The aim of this study is to determine the effect of information security on the quality of the service provided by the personnel working in six private hospitals in Antalya.

METHOD: The population of the study consists of the personnel working in six private hospitals belonging to the same group in Antalya. A total of 586 questionnaires were included in the analysis. In the survey; Kızılelma's (2014) Information Security Scale service, questions about the quality and demographic characteristics of the service provided. In order to test the validity of the questionnaire, internal consistency analysis was performed to test the factor analysis and reliability. The effect of information security on the quality of the service provided is analyzed by regression analysis.

RESULTS AND CONCLUSION: Of the participants, 78.3% were females and 21.7% were males and the mean age was 28.62 ($\pm$ 8.22) years. 44.9% of the respondents were high school graduates and 48.7% were university graduates. 14.8% of the participants have managerial experience. The average working year of the participants was determined as 5.75 years ($\pm$ 6.11). Information security questionnaire, which was previously used by Kızılelma (2014) in his dissertation, was used in relation to information security. As Kızılelma (2014) stated that the scale could increase the validity of the application in other institutions, descriptive factor analysis was applied to this scale. It was found that 11 statements in the information security questionnaire were collected in one factor and explained the variance in 74.56%. These results overlap with the results of Kızılelma's (2014) thesis. Cronbach's Alpha was found to be 97%. According to Nunnally (1967: 248), if the reliability of the scale is above 0.90 depending on the alpha (α) coefficient, the scale is interpreted as a highly reliable scale. These results indicate that the scale is reliable. The main purpose of this study was to determine the effect of information security on the quality of the service provided and then regression analysis was performed. Preliminary assumptions required for regression analysis were tested first; Because the Durbin-Watson coefficient was 1.77, the VIF value was 1 (because it was a simple nonlinear regression), the condition index was 8.3, Cook distance was 0.007, there was no autocorrelation and multiple common linear relationship. R2 was found to be statistically significant at 0.53 level. The quality of the service is measured in a global manner (generally, the service offered is of a quality). The reason why service quality is considered in one expression is that Vargo and Lusch (2004) propose a service-based measurement model for measuring service quality. In the light of these results, it can be emphasized that information security has a very strong effect on the quality of service provided. It should be emphasized that the study is conducted with the perceptions of the employees as the constraint of the study. However, it was preferred to take the opinions of the internal customer employees instead of the external customer in order to eliminate the drawbacks caused by the direct determination of the service quality in the complex products such as health care.

RESOURCES:

NUNNALLY, J. C. (1967). Psychometric Theory. New York: McGraw Hill.

VARGO, S.L. & LUSCH, R.F. (2004). Evolving to a New Dominant Logic for Marketing. *Journal of Marketing*, 68(1):1-17

KIZILELMA, T.T. (2014). An Analysis of the Relationships Among Information Security Management Systems, Patient Safety and Quality. Doktora Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İşletme Bölümü.

TÛTÛNCÛ, Ö., KÛÇÛKUSTA, D. VE YAĞCI, K. (2007). Toplam Kalite Yönetimi Kapsamında Hasta Güvenliği Kültürü ve Bir Ölçme Aracı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 9(1), 519-533.

Quality in Health Related Websites

Gürbüz AKÇAY, Denizli Private Surgery Hospital, Clinic of Child Health and Diseases, Asst. Prof, TURKEY Osman ÖZKARACA, Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Technology, Department of Health Information System Engineering, Asst. Prof, TURKEY

Abstract

Introduction: The Internet is now the main media. The number of Internet users reached 4.2 billion people. Health information search has become the third most common activity. 72% of users have searched for health information in the past. Incorrect information given on websites may cause anxiety and damage.

Materials and methods: Firstly, standard website evaluation systems were reviewed. Then, English / Turkish literature related to the quality of health website applications was searched. The standards in practice were reviewed and compared.

Findings: There are some standardization and certification systems. The World Wide Web Consortium (W3C) is an international community that develops open standards to ensure the long-term growth of the Web. W3C targets site owners; easy to find, easy to open, repeat visit request, supporting all browsers, can be opened on all devices, web site design. The W3C has an online evaluation application that determines compliance with these standards. SEO (Search Engine Optimization) includes part of the W3 standards. Basically, the browser provides indexing and availability of your website. Some standards have been developed in terms of the reliability of the health information given after the design and availability of our website have been provided. Jim Kapoun Criteria, HITI (The Health Information Technology Institute of Mitretek Systems), Høgne Sandvik scales, HON (Health on the net) and Silberg Scores are the main standardization efforts. HON also has certification. The standard items range from 4 to 8. Authority, complementarity, confidentiality, referencing, verifiable, transparency of the source, transparency of sponsorship, and honesty in content and advertising policy are the basic standards.

Conclusion: Quality applications are required in web sites that provide health information / services. This standardization will be possible through certification and accreditation. International efforts should be supported and standards should be localized.

Performance Evaluation for Healthcare Processes with Process Mining Techniques

Dr. Tuğba GÜRGEN ERDOĞAN, Asst.Prof. Ayça TARHAN
Hacettepe University Health Informatics Institute, Computer Engineering,
Ankara, TURKEY

Abstract

Health data recorded during clinical activities are a valuable source for analyzing healthcare processes and evaluating them from various perspectives. In addition, performance indicators recorded in various ways in health information systems allow to measure the quality of the health services provided. In the process improvement approaches such as lean management and evidence based medicine paradigm, the performance of the healthcare processes must be continuously assessed. Performance analysis with process mining is an emerging application for measuring performance indicators and determining the bottlenecks in the process from the big health data [1].

Information Technology And Patient Safety Practices In Private Medline Adana Hospital

IZGIR Ülkü 1, SAYGI Halil İbrahim 2, Ozlem Kültür 3

1 IT Training Nurse, Private Medline Adana Hospital / Adana, Turkey

2 Information Systems Specialist, Private Medline Adana Hospital, Adana, Turkey

3 Nursing Services Director, Special Medline Adana Hospital, Adana, Turkey

ABSTRACT

LOGIN

Quality concept in health services is gaining more importance every day. Patient safety, defined as the basic criterion of health care by the World Health Organization (WHO), is defined as the prevention of health-related errors and the elimination or reduction of harm caused by healthcare-related errors.

Hospital workers must manage a significant amount of data, update rapidly changing medical information, provide up-to-date information, and adopt appropriate care changes for patients. Large amounts of information, changing technology, new drugs and the complexity of medical care all contribute to a favorable environment for medical errors. Information management for patient safety is an issue to consider.

GOAL : JOINT COMMISSION INTERNATIONEL (JCI) Medline Private Hospital Medline is committed to patient safety. JOINT COMMISSION INTERNATIONEL (JCI) Information Management (MOI) Information technology in health; it automates and automates work, provides health information to be seamlessly transformed and communicated, and provides security mechanisms that potentially reduce error risks. For this reason, R & D studies are aimed to minimize human errors and to protect patient safety by taking advantage of technology.

METHODS AND FINDINGS : Hospital information management system includes information about patient diagnosis and treatment. Treatment information of patients is stored in the database. Information systems match the information of the patients using the coding in the Hospital Information Management system program. Information's about laboratory results, E-Recipe and appointment hours are transmitted to the mobile phone. This pairing program is useful to the physician and nurses in the patient's clinic changes are transmitted by mobile phone. Among the messages reported to physicians, data such as panic value reports, microbiology reproduction, laboratory results, pain score 6 and above are reported by message. When the patient's Pain score is 6 and above with the pain assessment in the nurse module, instantaneous changes to the patient's physician and nurse are reported with a message. In this way, hospital health information technology by providing high-quality care services to patients, patient safety is maintained.

RESULT : Using digital technology in patient safety practices reduces the error rates. It is observed that physician and nurse are affected positively by clinical decision support systems and notifications sent to mobile phone in patient care areas. By adapting technologies to health services, it is thought that there will be positive developments in terms of patient safety in health services.

November, 17, 2018 – Saturday —————

Speaker —————

Personal Data Protection and Standards

S.Kaya Kars

Quality Academy of Antalya General Manager/Founder

Antalya, Turkey

Various legal texts on the protection of personal data have been drafted under the umbrella of the UN, OECD, the Council of Europe and the European Union.

Article 8 of the European Convention on Human Rights regulates the right to respect for one's private life, family life, home and communication.

- What is personal data?
- What is custom qualified personal data?
- GDPR and K.V.Korunmasi, Personal data;
- How Can Personal Data Work?
- Sanctions and Administrative Fines
- KVKK Compliance Study
- Data Inventory Study
- Information Security Standards
- ISO 27001 Information Security Management System
- Our Achievements as a result of a good KVK Project.

Speaker —————

Protection of Personal Data Applications

Ersen GENÇASLAN

Defline Technology Solutions, General Manager,

Antalya, **TURKEY**

Abstract

The responsibilities of data collecting, data processing and data structuring legal entities have become heavier since the law nr 6698 was imposed in 2016

Within this framework, it won't be proper to think that the law doesn't recommend any kind of software or there is no need for softwares.

Besides there is no reference to any software, hardware or product, when KVKK articles viewed its clear and understandable that softwares which can be obtained within the companies during the process will do so. Classificaion, Masking, Transferring of Personal Data can be possible with the help of softwares.

Companies need visionary. Its vital to make preparations about subjects listed below. consulting.

- Providing Siber Security
- That consists Personel Data Follow up
- Providing Security for environments
- Storing the personal data in Data
- IT management System; maintenance, deveelopment
- Backing Up Personal Data

Speaker

Protection of Personal Data in the Health Sector

Lawyer Ali Fuat Özbakır (LLM)

IT Specialist, Trademark and Patent Attorney
Özbakır & Dağyar Law Office

Terms and concepts related to KVKK within the scope of Law No. 6698 and International Rules (eg GDPR)

- Specially Qualified Personal Data Concept
- Legal Regulations Related to Special Personal Data
- Health sector and the legal nature of personal data in this sector
- Processing Personal Health Data and Providing Privacy
- Legal Measures to be Taken
- Legal and criminal sanctions

Speaker

The Importance of Branding and Image Management in Marketing Health Services

Dr. Fatih ORHAN, SBU GSMYO, Asst. Prof. Head of Health Institutions Management Program, TURKEY
Firat SEYHAN, Specialist, SBU, Gülhane Training and Research Hospital, TURKEY
Asst. Prof. Ali ARSLANOĞLU, SBÜ, University, Department of Health Management, TURKEY

ABSTRACT

The brand is defined by the terms, symbols, names, designs or other features that distinguish the products or services of an enterprise from the products or services of other businesses and it is more than this definition today. An effective and successful brand management process can meet the expectations of consumers and direct their buying and preferring behaviors. Brand management is the best way to get to the best position after the creation of the brand. It is a process starting from the birth of the brand and continuing as long as the brand lives. Strategies and efforts to ensure that the brand is able to reach the highest value, spread to large areas, be remembered for many years, and make good use of brand products, covers the brand issue. The health sector as well as the elements and importance of the brand concept have an important place in the way of success in health services. All kinds of investments for branding increase awareness in health enterprises and determine the place of business in the sector. The importance of the brand concept, which is very important in the health sector, is increasing day by day.

Keywords: Brand, Image, Advertising, Marketing, Healthcare Services Marketing

Application of Telemedicine in Children Patients: Tele pediatric

Gürbüz AKCAY- Denizli Private Surgery Hospital, Clinic of Child Health and Diseases, Asst. Prof, TURKEY Bünyamin GÜNEY – Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Technology, Department of Health Information System Engineering, Asst. Prof, TURKEY

Abstract

Introduction: Telemedicine is the use of medical information from one place to another through electronic communication to improve the health status of a patient. Telemedicine is not a separate medical specialty, it can be applied in all medical branches.

Aim: To investigate the current application areas and conditions of telepediatric in the world.

Method: We reviewed telepediatric applications and guidelines prepared by a literature review.

Findings: The services provided by telemedicine are mainly; Primary care and referral to specialist, remote patient monitoring, consumer medical and health information and medical education. Transmission mechanisms used for telemedicine; networked programs, point-to-point links, monitoring center links, and web-based e-health patient service sites. Telemedicine has been growing rapidly in the world and offers four main benefits: Improved access, cost efficiencies, improved quality and increased patient demand.

Millions of patients worldwide use telemedicine. Patients and doctors are downloading healthcare applications for use in mobile phones. Telemedicine, guided by technical standards and clinical practice guidelines, is a safe and cost-effective way to expand the delivery of health services. MHealth, also known as mobile health, is a type of telemedicine that uses wireless devices and mobile phone technologies.

Telemedicine market is increasing day by day and provides new opportunities for investors. Insurance companies pay telemedicine in certain cases. Some telemedicine services, such as teleradiology, pathology and cardiology, are considered and paid for as physician services.

In all subspecialty of pediatrics, theoretically, telemedicine can be applied. However, priority is given to the rare subspecialties. Its main areas of application are Telecardiology, teleneonatology, teledermatology, teleschool health and teleradiology. Telecardiology is carried out successfully by transmitting live ECG and echocardiographic images as well as fixed images. Patients can receive on-site service without referring to cardiology. A very popular type of telepedatri is teleneonatology. Neonatologists have used the consultation robot to perform preterm and term baby consultations between two neonatal intensive care units. Instead of the conventional telephone call, using the teleneonatology system 298 (87%) of the 342 procedures consisting of and clinical examination, equipment monitoring and x-ray evaluations were performed successfully and the confidence rate was 83%. The distance between 500-999 g of birth was increased from 23.8% to 33% by means of distance education for newborn nurses. Teleodology, Telementoring and Teleneborne nutrition services are also provided.

Telemedicine Guides have been developed for children. Generally, telemedicine services should not be provided to children under two years of age in their homes or other non-clinical settings. These guidelines provide patient confidentiality and privacy, obtaining informed consent from children and families, authentication, provision of patient safety, provision of patient safety, compliance of the equipment to the child's age and technical conditions, contingency plans, licensing status of telemedicine presenter and facilitators.

Conclusion: Telepediatric is a telemedicine application that can be implemented safely and open to improvement when the guidelines are followed. Localization of the guidelines and inclusion in the payment system will increase its use.

Speaker

Teleradiological Problems in MRI in Our Country; Two Sides of The Cable

Bünyamin GÜNEY, Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Technology, Department of Health Information System Engineering,

Asst. Prof, TURKEY Gürbüz AKÇAY - Denizli Private Cerrahi Hospital, Clinic of Child Health and Diseases, Asst. Prof, TURKEY

Abstract

Purpose: In most of the public and university hospitals in our country, teleradiology method is widely used to report CT and MRI examinations. Our aim is to question the problems of reporting service using teleradiology from both sides of the cable and to discuss the solutions that can be produced in this regard.

Materials and Methods: We retrospectively evaluated the lumbar MRI and knee MRI examinations performed in our hospital and in a public hospital reporting with teleradiology between 01-31 August 2018 to the guideline published by the Turkish Society of Radiology and included in the MRI examination standards. In addition, the technical equipment used by the radiologists in reporting to the MR images using the teleradiology system and the reporting room requirements.

Results: In our sampling, compliance with standards was found to be almost complete (100%) for the number of planar imaging types and sequences for both examinations (lumbar MR and knee MR). Whereas the sequence parameters affecting the examination time and image quality and the anatomical area that the examination should include, compliance with the standards is significantly reduced.

Conclusions: Unsatisfactory low resolution images and improper reporting conditions may reduce both report quality and report accuracy. Our study is a preliminary study that tries to reveal the dimensions and causes of the problem. Necessary attention must be given by the Ministry of Health and Hospitals an appropriate imaging and reporting to the standard and necessary steps should be taken to resolve the problem.

Closing Remarks

RECOGNITIONS AND AWARDS - CLOSING SESSION

CLOSING

PLAN OF ACTION TO IMPROVE THE PATIENT RIGHTS IN NEXT YEARS –PANEL

Speaker

Prof. Dr. Seval AKGÜN, MD, PhD Congress Chair;

Coordinator, Total Quality Management Center, Başkent University Hospitals Network, Director, Health Academician Society, **TURKEY**, Adjunct Professor St. John International University, **ITALY**

Law. Gürbüz YÜKSEL, Congress Chair;

T.R. Ministry of Health, General Directorate of Health Information Systems, Legal Adviser, **TURKEY**

